B L A Ž E N I A L O J Z I J E

Stepinac

GODINA XVII. (2010.) 10. veljače BROJ 1. CIJENA 10 KUNA

Glasnik Postulature

UREDNIKOVA RIJEČ

O 50. obljetnici smrti kardinala Alojzija Stepinca

TEOLOŠKI PODLISTAK

Sveci su oni koji usrećuju narode

UZ SVEĆENIČKU GODINU

»Služiti Bogu znači kraljevati«

BLEIBURG I NJEGOVE POSLJEDICE (8)

Crkva iza »željezne zavjese«

EUHARISTIJSKI KONGRESI

Veličanstveno euharistijsko slavlje u Đurđevcu 29. i 30. lipnja 1940.

KRONIKA

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

»Za uvjerenog katolika ljubav prema narodu nije predmet trgovine ni za novac ni za slavu, nego je ona moralna i etička dužnost.«
(Bl. Alojzije Stepinac)

Papina riječ

Nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 30. kolovoza 2009.

Sv. Monika – uzor i zaštitnica kršćanskih majki

Draga braćo i sestre!

Prije tri dana, 27. kolovoza, proslavili smo liturgijski spomendan svete Monike, majke svetoga Augustina, koju držimo zaštitnicom kršćanskih majki. O njoj nam brojne podatke donosi sin u autobiografskoj knjizi *Ispovijesti*, divotnom djelu koje je među najčitanijima svih vremena. Iz knjige se razabire da je sv. Augustin Isusovo ime pio s majčinim mlijekom i da ga je majka odgojila u kršćanskoj vjeri, čija su mu načela ostala utisnuta i u godinama duhovnog i moralnog krivudanja. Monika nikada nije prestala moliti za njega i za njegovo obraćenje, te je zadobila utjehu kada je vidjela da se vratio vjeri i da je primio krštenje. Bog je uslišao molitve ove svete majke, o kojoj je biskup Tagaste rekao: »Nemoguće je da propadne sin tolikih suza.« Zapravo, sveti Augustin ne samo da se obratio, već je odlučio prihvatiti monaški život te je po povratku u Afriku i sam osnovao monašku zajednicu. Dirljivi su i izgrađujući posljednji duhovni razgovori između njega i majke u miru jedne kuće u Ostiji, u očekivanju ukrcavanja na brod za put u Afriku. Sveta Monika postala je već tada za svoga sina »više od majke – izvor njegova kršćanstva«. Godinama, njezina je jedina želja bila Augustinovo obraćenje, kojega je sada vidjela na putu za posvećeni život u službi Božjoj. Zato je mogla umrijeti zadovoljna, što se i dogodilo 27. kolovoza 387., u dobi od 56 godina, nakon što je od sina zatražila da se ne zamara oko njezina pokopa, nego da je se sjeti – gdje god se nalazio – na Gospodnjem oltaru. Sveti Augustin ponavljao je da ga je njegova majka »rodila dva puta«.

Povijest kršćanstva posuta je bezbrojnim primjerima svetih roditelja i istinskih kršćanskih obitelji koje su pratile život velikodušnih svećenika i pastira Crkve. Prisjetimo se svetog Bazilija Velikoga i Grgura iz Nise, koji su pripadali obiteljima svetaca. Mislimo i na vremenski nama vrlo bliske supružnike Luigia Beltramea Quattrocchia i Mariju Corsini, koji su živjeli krajem 19. i u prvoj polovici 20. stoljeća, koje je blaženima proglasio moj časni prethodnik papa Ivan Pavao II. u listopadu 2001. godine, prigodom dvadesete obljetnice apostolske pobudnice *Obiteljska zajednica*. Taj dokument, osim što pojašnjava vrijednost braka i zadaće obitelji, supružnike potiče na posebno zauzimanje na putu svetosti koja ih, zahvaljujući milosti i snazi sakramenta ženidbe, prati tijekom cijeloga njihova života.[1] Kada se supružnici velikodušno posvete odgoju djece, vodeći ih i usmjeravajući k otkrivanju Božjeg plana ljubavi, pripremaju ono plodno duhovno tlo iz kojega klijaju i sazrijevaju zvanja na svećeništvo i posvećeni život. Na taj se način otkriva kako su brak i djevičanstvo tijesno povezani i kako se pojašnjavaju uzajamno, polazeći od njihovoga zajedničkoga ukorijenjenja u zaručničkoj Kristovoj ljubavi.

Draga braćo i sestre, u ovoj Svećeničkoj godini molimo da »po zagovoru svetoga arškoga župnika kršćanske obitelji postanu male crkve, u kojima će se moći prihvaćati i cijeniti svi pozivi i sve karizme, što ih daruje Duh Sveti«[2]. Neka nam tu milost zadobije Presveta Djevica, koju sada zajednički zazivamo.

[1] Usp. br. 56.

[2] Iz Molitve za Svećeničku godinu.

Na naslovnici:
Pero JELISIĆ, poprsje blaženoga Alojzija Stepinca u Pešćenici

»Oče, budi volja tvoja!«

O 50. obljetnici smrti kardinala Stepinca

Riječi zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Franje Kuharića, kojima je popratio 20. obljetnicu smrti bl. Alojzija Stepinca: »S njegovim grobom postaje jača zemlja u kojoj počiva«,[1] neka budu ohrabrenje svim ljudima i domovini hrvatskoga naroda, u kojemu Krist i danas zove na služenje i nasljedovanje.

To je posvjedočio kardinal Josip Bozanić na 46. obljetnicu smrti bl. kardinala Alojzija Stepinca 10. veljače 2006. ovim riječima: »Postoji stanovita opasnost za naš duhovni život da i mi danas svjedočanstvo ljubavi blaženoga Alojzija promatramo kao prizor koji ispitujemo i odvagujemo, zauzimamo stavove i opredjeljujemo se. No, njegovo svjedočanstvo pita nas, ponajprije kao Crkvu: Jesmo li sposobni u hrvatskome društvu, ne obazirući se na političke opcije, kao vjernici životom svjedočiti zajedništvo između svjetla istine i dara ljubavi, svjesni da tama vapi za tamom i da se laž hrani neprihvaćanjem svjetla.«

Nadbiskup Alojzije Stepinac na povratku s euharistijskoga slavlja prigodom proslave 600. obljetnice župe Sunja, 14. srpnja 1935.; prate ga dr. Matija Markov, kateheta (b), vlč. Ljudevit Šustek, župnik iz Preloščice (c), preč. Petar Vudi, župnik u Starom Petrovom Selu (d) i ministrant Josip Borkovac (e).

A život i smrt bl. Stepinca nepobitan su odraz sjajnosti Božjega svjetla u ljudskoj povijesti i prinos činjenicama koje istinom ispunjaju stranice ljudske povijesti. Naime, Blaženikov prijelaz u vječnost, u Krašiću u srijedu 10. veljače 1960. u 2 sata i 15 minuta poslijepodne, nosi obilježje neprolaznog kršćanskog svjedočanstva za istinu o Bogu i čovjeku. Ono je nadahnjujući primjer kršćanskog hoda ususret Uskrslom Gospodinu.

Kad je župnik Josip Vraneković primijetio da se kardinal nalazi u vrlo kritičnom zdravstvenom stanju, predložio mu je dati injekciju. No, blaženi Alojzije, shvaćajući da je Gospodin došao, reče župniku: »Znate što, župniče! Pustite vi injekciju. Idemo najprije na ono što je najvažnije. Uzmite štolu. Čemu se zavaravati? Sjednite ovdje, pa idemo od početka. Osigurati se, pa što Bog dade!« Blaženi je Alojzije tada učinio opću ispovijed cijeloga svog života, te nakon toga rekao župniku: »Dajte mi i sv. pomast. Ne zaboravite mi podijeliti i Papin blagoslov. Dajte mi sve sakramente, iako sam malo prije nešto popio, ja sam bolesnik, pa mislim, da mogu odmah sada primiti i sv. pričest. Pozovite i sestre ovamo neka se mole. Pozovite i preč. Šimeckog.[2] Običaj je

[1] Franjo kardinal KUHARIĆ, *Poruke sa Stepinčeva groba*, Zagreb, 1990., str. 185.

[2] Josip ŠIMECKI (1887.-1961.) živio je kao umirovljeni svećenik u Krašiću, u rodnoj kući, nedaleko župne kuće.

da kod podjeljivanja sakramenta ordinariju prisustvuje i Kaptol, pa je red da bude tu. A onda u ruke Božje.«

Bl. Alojzije Stepinac na odru; gledajući ovu sliku nitko ne može zamisliti zloću njegovih progonitelja koji su u njegovo mrtvo tijelo uštrcali tekućinu koja je imala dokrajčiti njegovo smrtno tijelo

Svi su kleknuli i molili. Nitko nije mogao pomisliti da bi ovo bila njegova smrtna postelja. No, on je znao. Dok je primao svete sakramente, bio je posve miran. Pažljivo je promatrao župnika dok mu je podjeljivao bolesničko pomazanje, pazeći da mu kao biskupu ne bi pomazao dlanove, nego gornji dio šake. Blaženi je Alojzije u svim molitvama odgovarao jasnim i svečanim glasom. Kad ga je župnik pomazao po očima, ušima i drugim osjetilima, snažno je i dugo odgovorio: »Amen«, što nije bio njegov uobičajeni način. Svi su prisutni primijetili kako se on, dok mu je župnik podjeljivao Papin blagoslov s potpunim oprostom, prekrižio s oduševljenjem i radosno. Dok se križao, ispružio je ruku koliko je god mogao.

Nakon što je primio svete sakramente bio je izvanredno sretan i spokojan. Njegova sestra Josipa, koja je bila prisutna, nije mogla progovoriti od suza. Blaženi ju je Alojzije ohrabrio nasmiješivši se i rekavši glasom punom radosti: »Što plačeš? ... U ruke Božje i čega se imamo bojati? Ludo je plakati ako nam je poći s ovoga svijeta. Uvijek sam primao sve iz ruku Božjih, primam i sada, primat ću i ubuduće. Za kršćanina nema veće sreće negoli su ovi sv. sakramenti.«

Kasnije su mu dali injekciju i spomenuli mu da dolaze liječnici, ali je on odgovorio: »Lijepo mi ih pozdravite, ali mi se više nećemo vidjeti.« Zatim je pet puta izgovorio: »Deo gratias! - Bogu hvala!«. Uspravio se potom na rukama u postelji i pažljivo promatrajući Gospinu sliku nad krevetom, jasnim je glasom izgovarao riječi: »Blagoslovljeno ime Božje!... *Fiat voluntas tua!*« (Budi volja tvoja!) Časne sestre su ga upitale: »Hoćemo li moliti krunicu?« On je odgovorio: »Samo molite.« Promatrajući Gospin lik, molio je potiho izgovarajući naglas riječi: »Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike, sada i na času smrti naše.« U dva sata poslijepodne, reče: »Dajte mi onu moju svijeću!« Sjetili su se da je tek tjedan dana ranije, na blagdan Isusova prikazanja u hramu, blagoslovio svijeću za sebe i napomenuo da će mu uskoro trebati. Sestre su mu donijele svijeću. Kako je krevet bio pokraj zida, ležao je na svoju desnu stranu, okrenut prema zidu kamo je upirao svoj pogled prema Gospi. Kad su mu donijeli upaljenu svijeću, prihvatio ju je odvažno i čvrsto držao. Za njega je ta svijeća bila simbol nadnaravnog svjetla vjere za koju se on trajno borio do samoga kraja, kao i simbol nade da će se njezina vatra ubrzo pretvoriti u veliko nebesko svjetlo koje se nikada neće ugasiti. On ju je blagoslovio u liturgijskoj svečanosti kad se Crkva spominje posljednje molitve starca Šimuna: »Sad otpuštaš slugu svoga Gospodine, u miru!«, u kojoj pjeva Krist: »Svjetlo na prosvjetljenje naroda«.[3]

Blaženi je Kardinal micao usnama dok je molio i stalno ponavljao: »Blagoslovljeno Ime Božje! ... *Fiat voluntas tua!*«

To su bile zadnje riječi koje je izgovorio umirućim usnama. Nakon par dubokih izdisaja, predao je svoj duh držeći stalno u ruci svijeću s kojom je dočekao anđela smrti. Goruća svijeća ostala je u njegovoj ruci još sat vremena. Bilo je predvečerje blagdana ukazanja Majke Božje u Lurdu, gdje svake godi-

[3] Usp. Lk 2, 29-30.

ne sve do danas, milijuni vjernika zagledani u Gospin lik, s velikom nadom uzdižu prema njemu svoje zapaljene svijeće.

Ljubičasta štola, sveto ulje, Presveti Sakrament, blagoslov Svetoga Oca, potpuni oprost, krunica, Gospin lik, blagoslovljena svijeća, *Oče naš* i *Zdravo Marijo*, sve geste i odgovori svete liturgije, osobne pobudne riječi, prisutnost svećenika, sestara i rodbine: sve su to sakramenti i sakramentali, konkretna sredstva milosti, kanali božanskih darova i oruđe Božje moći. Ovo su nedvojbeni znakovi katoličkog srca. Okružena i okićena tim stvarnostima, smrt blaženoga Alojzija ujedno je sažetak njegove »duhovnosti«: ne skup ideja niti način izvedbe ili osjećaja, nego konkretna vjerska praksa. Ona nije produkt ni ljudskog razmišljanja ni samo prirodnih napora, nego čin nadnaravnog gledanja i učinkovite milosti.

Dok čitatelje *Glasnika* pozivam na sudjelovanje u obilježavanju 50. obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca, potičem ih da se uključe u sva slavlja koja će biti pripremljena u spomen te značajne obljetnice, ali i na nasljedovanje njegova životnoga stava, osobito u radosnom naviještanju i svjedočenju kršćanskih istina. Za tu je istinu on proputovao ne samo svoju veliku Zagrebačku nadbiskupiju, nego i velik dio hrvatske domovine, pretrpio poniženje montiranog sudskoga postupka te podnio kušnje zatvora dočekavši vedra pogleda blaženi zakoračaj u vječnost, mučeničku smrt.

Više se puta u javnosti čuju razmišljanja i upiti je li Stepinčeva smrt bila doista mučenička. Papa Ivan Pavao II. proglasio je smrt kardinala Stepinca mučeničkom na temelju teoloških načela za takvu tvrdnju. Naime, u postupku za proglašenje jednog kršćanina mučenikom traži se da je umro hrabro ispovijedajući istine kršćanske vjere, da je doživio nasilnu ili namjerno prouzročenu smrt i da je progonitelj nastupio iz mržnje prema katoličkoj vjeri. Svi su ti čimbenici utvrđeni u kanonskom postupku za proglašenje blaženim i svetim kardinala Alojzija Stepinca.

Ne zaboravimo ni to da mučeništvo nije samo svjedočenje za ostvarenje nekog cilja ili ubojstvo nevinog čovjeka, kako se danas ponekad govori. Ono je »dragovoljno trpljenje ili podnošenje smrti za istine kršćanske vjere ili za druga kreposna djela koja se odnose na Boga.«[4]

Ne zaboravimo ni to, da mučeništvo nije samo svjedočenje za ostvarenje nekog cilja ili ubojstvo nevinog čovjeka, kako se danas ponekad govori. Ono je »dragovoljno trpljenje ili podnošenje smrti za istine kršćanske vjere ili za druga kreposna djela koja se odnose na Boga.«

Papa Ivan XXIII. molio je za što skoriju proslavu Stepinčeva izabranoga duha. Na tu nakanu, sada na molitvu za proglašenje svetim, usrdno pozivam sve njegove štovatelje i čitatelje *Glasnika*.

Vjerujem da će tu snagu Stepinčeva duha čitatelji ovoga broja *Glasnika* još bolje upoznati. Vjesnici su joj stalne rubrike: teološki podlistak koji već godina ispunja dr. Josip Sabol, proslava euharistijskog kongresa godine 1940. u Đurđevcu, kronika u kojoj su probrani događaji u našoj domaćoj Crkvi te one u svijetu povezane uz našega Blaženika, kroz djelovanje molitvenih zajednica, uz Svećeničku godinu, Vranekovićev dnevnik, a iz njega doznajemo činjenice povezane uz prijevremenu smrt bl. Stepinca, koji je iz lepoglavskoga zatvora prebačen u krašićko sužanjstvo već narušena zdravlja, a iz opreza da ne umre unutar zatvorskih zidina.

Značenju Stepinčeva otpora komunističkom i svakom drugom obliku terora i mučenja čovjeka pridonijet će izvješće s Međunarodnoga simpozija održanog 10. i 11. prosinca 2009. u rumunjskom gradu Iaşiju pod naslovom: »Otpor nasilju pomoću duhovnih vrijednosti. Primjeri i činjenice suvremene povijesti Rumunjske i Istočne Europe«.

A zagovor bl. Alojzija Stepinca neka prati svakog čitatelja, suradnika i Kristova vjernika kojemu lik i djelo bl. Stepinca mogu biti dragocjeno nadahnuće i svjetlo na putu svakodnevnoga života.

U Zagrebu, 10. siječnja 2009.

dr. Juraj Batelja, postulator

[4] BENEDICTUS XIV, *De Servorum Dei Beatificatione et Beatorum Canonizatione* (Opera omnia in tomos XVII distribuita) Prati, in Typographia Aldina, MDCCCXXXIX-MDCCCXLII, knjiga. III., poglavlje 11, br. 1.

»Sveci su oni koji usrećuju narode...«

Piše dr. Josip SABOL

Često se čuje kritičko pitanje na račun Crkve i kršćanstva: Koju korist ima društvo od kršćanstva i Crkve? Iza tog pitanja krije se stav suvremenog društva da je nešto vrijedno u sebi tek onda kada društvo od njega ima koristi. Kršćanstvo se time stavlja u isti red s drugim veličinama, npr. sa znanošću, tehnikom, politikom, od kojih društvo očekuje određeni doprinos za bolji život. Na prvi pogled kršćanstvo nema šansu da dobije prolaznu ocjenu kod pitanja korisnosti za društvo, ako ga se usporedi sa znanošću, tehnikom, politikom. Ljudi danas jednostavno vjeruju da rješenje problema svakidašnjeg života ne može doći od kršćanstva ili Crkve, jer su njihovi problemi takve naravi da ih mogu uspješno rješavati samo znanost, tehnika i politika.

Primjerice: pitanje zaposlenosti, sigurnosti u prometu, medicinska pomoć u slučaju bolesti, proizvodnja dobara svake vrste za bolji i ugodniji život, organiziranje raspodjele tih dobara, održavanje funkcioniranja javnog života, organiziranje obrazovanja, službe hitne pomoći u slučaju katastrofe, te mnoge slične probleme mogu zaista rješavati samo znanost, tehnika i politika.

Kršćanstvo po sebi nije nadležno za rješavanje tih problema, i stoga se može misliti da ono nije izravno korisno za društvo. Tko je uvjeren da se cjelokupni ljudski život sastoji isključivo u rješavanju spomenutih potreba i da čovjek nema drugih potreba nego samo one za čije su rješenje i ostvarenje nadležni znanost, tehnika i politika, taj će s lakoćom prigrliti uvjerenje da su kršćanstvo i Crkva sporedna stvar društva. Ima ljudi koji tako misle i koji se radi takvog mišljenja ponašaju indiferentno pa čak i neprijateljski prema Crkvi i kršćanstvu. Možemo čak govoriti o tome da određeni krugovi društva namjerno stvaraju i u javnosti šire mišljenje o tobožnjoj beskorisnosti kršćanstva za razvoj društva. Oni to čine, rekli bismo, mirne savjesti jer drže istinitim uvjerenje: čovjek može živjeti samo od kruha. Da je to

zabluda, govori nam iskustvo. Da je to zabluda, znademo najsigurnije iz Božje riječi koja kaže: »Čovjek ne živi samo od kruha.« Kruh kao simbol osiguranog i ugodnog života ne može dati čovjeku ni smisao života, ni osjećaj sretnog i ispunjenog života. Dakle, čovjek ne može živjeti smireno niti zadovoljno samo od »kruha«, samo od materijalnog blagostanja, samo od zadovoljenja duševno-tjelesnih potreba. Da bi čovjek i cijelo društvo mogli živjeti harmonički, smireno i pomireno, smišljeno i perspektivno, treba mu Božja Riječ prisutna u stvorenom svijetu; prisutna u duši čovjeka kao stvorenja Božjeg. Konačno, čovjek i društvo trebaju utjelovljenu Božju Riječ, objavljenu Božju Riječ u životu Isusa Krista. Bez slušanja i prihvaćanja Božje Riječi ne će moći naći rješenje svih problema svakidašnjeg života pomoću znanosti, tehnike i politike niti usrećiti niti zadovoljiti čovjeka.

Zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac tu je Božju istinu i to Božje obećanje uvjerljivo naviještao i svjedočio svojim životom. U propovijedi u crkvi katedralne župe sv. Marije u Zagrebu, o 15. obljetnici smrti dr. Ivana Merza, Nadbiskup je izrekao ovu značajnu misao: »Oni, koji usrećuju narode, nisu ni cezari, i vojskovođe, ni demagozi nego ljudi kreposti, ljudi kršćanskog savršenstva.« Nadodajmo ovoj misli: oni, koji usrećuju narode, nisu ni znanost, ni tehnika, ni politika nego ljudi Kristova duha, nego sveci Katoličke crkve, koji vjerno i ustrajno žive i djeluju u nasljedovanju Krista Gospodina. Stoga u smislu bl. Alojzija smijemo zaključiti: blažen je onaj narod, koji ima u svojim redovima veliki broj istinskih vjernika i svetaca. Oni stvaraju u društvu kulturu života koja je ispunjena radošću, nadom, povjerenjem, ljubavlju.

Oni, koji usrećuju narode, nisu ni znanost, ni tehnika, ni politika nego ljudi Kristovog duha, nego sveci Katoličke Crkve, koji vjerno i ustrajno žive i djeluju u nasljedovanju Krista Gospodina.

Istinski kršćanski vjernici nosioci su vesele vijesti koju zovemo Evanđelje. Oni žive i djeluju iz prihvaćanja Božje Riječi, koja nam poručuje: uspješan i zadovoljan život ne stvara se izobiljem materijalnih dobara, osjećajem oholosti i samodostatnosti, nego osjećajem zahvalnosti Bogu Stvoritelju za

Nadbiskup Alojzije Stepinac na proslavi 600. obljetnice župe Sunja, 14. srpnja 1935., zabija spomen čavao na Križarsku zastavu (a), vlč. Ljudevit Šustek iz Preloščice (b) i vlč. Josip Orlić, župnik iz Sunje (c)

dar života i za sva dobra koja nam daje. Iz tog emocionalno-spoznajnog uvjerenja stvara kršćanin nacrt društva u kojem vladaju vrjednote solidarnosti, razumijevanja, poštivanja, velikodušnosti, jednom riječju: u kojem ljudi žive kulturu ljubavi. Nijedan čovjek na svijetu ne smije biti sveden na golu egzistenciju i na površno održavanje života zadovoljenjem osnovnih materijalnih potreba jer je to povrjeda bitne težnje koju je sam Bog Stvoritelj usadio u dušu čovjeka i koja glasi: nitko ne može živjeti u dostojanstvu čovjeka, slike Božje, samo od kruha; nitko ne može naći sebe i smisao života samo u ulozi proizvođača i potrošača. Punina života može se postići samo u ljubavi Boga i bližnjega na slavu Boga Stvoritelja i Otkupitelja.

Tko može shvatiti ove misli, taj ne će više nikada postaviti pitanje je li kršćanstvo, je li Crkva korisna za društvo. Njegovo će pitanje glasiti: može li društvo, može li zajednički život u društvu uopće opstati bez

kršćanskog duha, bez otvaranja društva pozivu Kristovu na obraćenje i bez prihvaćanja Kristove milosti unutar Crkve za ponovno rođenje snagom Duha Svetoga? U pitanju je dan odgovor: vjera u Boga Abrahama, Izaka i Jakova i vjera u Boga Isusa Krista i u Krista jamstvo je očuvanja života i razvoja života u punini, tj. razvoja života bez granice vremena i prostora. To je ta vesela vijest - Evanđelje - koje nas oslobađa od svakog straha: od straha pred neumitnošću sudbine; od straha pred šutnjom beskonačnog tamnog prostora Svemira; od straha pred ekološkom katastrofom, od straha osamljenosti unutar društvenih masa i konačno od najdubljeg i najžešćeg straha od straha pred smrću. Kršćanski vjernik znade vjerujući: Krist je učinio sve ove elemente svijeta nemoćnima (Rim 8, 31-39).

Stoga nam dovikuju anđeli u noći Isusova rođenja: »Ne bojte se!« (Lk 2,10). Stoga uskrsli Isus kaže svojim učenicima: »Ne bojte se!« jer smrt nema više snage nad vama (Mt 28,10).

Blago narodu i blago društvu koji razumiju i prihvaćaju ovo »Ne bojte se!«

Molitva
u čast bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitoga života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista
i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života
na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost
svoga blagoslova
našim biskupima, svećenicima,
redovnicima i redovnicama,
svećeničkim i redovničkim pripravnicima,
našim obiteljima da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene
novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima.
Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela.
Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.

/Po njegovu zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Nakon toga izmoli: Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu, sa zazivom:
Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

Papa Benedikt XVI. uveo je 19. lipnja 2009. Katoličku crkvu u proslavu Svećeničke godine. Proslavljujući je, rado se prisjećamo razmišljanja i svjedočanstava bl. Alojzija Stepinca o svećeništvu. Bit će to zakoračaj u nauk i svjedočanstvo koje se uči u poniznosti, ali vrši vjerno do mučeničke smrti.

Služiti Bogu znači kraljevati

Kao zauzeti mladi svećenik, zatim kao nadbiskup koadjutor i rezidencijalni nadbiskup zagrebački, Alojzije je često o svećeništvu govorio kao osobitom načinu vršenja kraljevske službe. Naime, svećeništvo je »najčasniji posao i rad, rad za Boga i proslavu svetog imena Njegova«. Za njega je svećeništvo nastavljanje Kristova poslanja. »Pogledajte kako se ljudi otimaju za razne časne položaje i službe na zemlji, makar je svakome od njih jasno da sa smrću prestaju sve njihove časti i odlikovanja!« rekao je u nagovoru zagrebačkim katehetama 7. prosinca 1941. i potom nastavio: »Nije li upravo *mysterium iniquitatis*[1] da ljudi bježe i otimaju se, makar znaju, da 'Bogu služiti znači kraljevati'«.

Stoga, reče u istom nagovoru, »rad za Boga naša je najveća čast, rad za Boga naša je prva dužnost! Naša najveća ambicija mora biti da u svemu postanemo slični Kristu. A nije li Krist ostavio jedinstveni primjer neumornog rada svima svojim slugama? On svojim primjerom naš rad oplemenjuje i posvećuje. Rekao je: 'Primjer sam vam dao da i vi tako činite' (Iv 13, 15). Nastavio je svoj neumorni rad propovijedanjem evanđelja, da zadnju propovijed održi na križu, kad je umirao.«

Zato nije pretjerano reći da je nadbiskup Stepinac svoje svećenike doživljavao kao istinske suradnike i da se rado s njima savjetovao. Upravo zbog tog otvorenog i očinskog odnosa prema njima mogao je uspostaviti sklad mišljenja i zajedništvo u odgovornosti u vršenju službe. Može se ustvrditi, da je za rijetko koji drugi vid svoga poslanja imao toliku brigu koliko je pokazao u nastojanjima da spasi i očituje svećeničko jedinstvo. Isticao je potrebu i važnost toga jedin-

[1] Nerazjašnjena tajna.

Mons. Iosif Svidnitskyi, svećenik iz Murafe u Ukrajini, posvjedočio je na međunarodnom simpoziju o žrtvama komunističkog terora u zemljama Istočne Europe, u Iaşiju, 10. prosinca 2009., o progonu Crkve u SSSR-u, gdje je kao osuđenik radio u logorima od Moskve do Vladivostoka.

stva, bilo s razloga da učvrsti međusobne bratske odnose među njima, bilo pak da bi se uspješnije mogao suprotstaviti napadima neprijatelja Crkve, koji su lakše mogli upropastiti Crkvu, razarajući jedinstvo među samim svećenicima. Značajne su stoga njegove riječi upućene svećenicima: »Držimo zajedno!« i »Učvrstimo naše svećeničke redove!«

Razlog toga jedinstva obrazložio je u pismu što ga je iz sužanjstva u Krašiću napisao jednoj redovnici 13. srpnja 1957.: »I sami znadete kako je božanski Spasitelj na Posljednjoj Večeri vruće molio, da oni, koji su Njegovi, budu uvijek jedno srce i jedna duša i to ne kakogod, nego: 'Oče sveti, sačuvaj ih u svoje ime, koje si Mi dao, da budu jedno kao mi.' I da se lakše uzdrži to jedinstvo srdaca u čitavoj Crkvi Njegovoj zato je i osnovao Primat u Crkvi.«

Napisao je 16. prosinca 1958. o. Stanku Baniću: »Ako ikada, onda je danas potrebno, da svećenici budu jednoga srca i jedne duše, i da neprestano rade na svom usavršavanju.«

A takve misli nalazimo i u pismu franjevcu Alfonsu Andrašecu 28. srpnja 1957. godine: »Nije, naime, bez temelja ona riječ svetoga arškog župnika Vianeja: 'Svećenik nije za sebe svećenik, ne podjeljuje sebi odrješenja, ne upravlja sakramentima za sebe; on nije za sebe tu, nego za vas (...). Kad bismo imali vjere, vidjeli bismo Boga sakrivenoga u svećeniku kao svjetlo iza stakla, kao vino pomiješano s vodom.' I to vrijedi za svakoga svećenika, pripadao on svjetovnom, dominikanskom, franjevačkom, isusovačkom ili kojem mu drago kleru. Kroz svakoga od njih, po riječima svečevim, proviruje Bog koji ih je pozvao u svoju službu. I zato je razumljivo da svi moraju biti jedno srce i jedna duša, kad su svi sluge Boga Višnjega.«

Svećenik je dar Crkvi i svemu narodu

Svaki je poziv na svećeništvo Božji dar određenoj osobi, Crkvi i narodu. Imajući na umu Isusove riječi: »Vi ste sol zemlje!« (Mt 5, 13), reče: »Svećenici su sol zemlje. Njima je Božanski Otkupitelj Isus Krist povjerio djelo svoga Otkupljenja, da ga kroz vjekove primjenjuju dušama. On je njima povjerio vječno spasenje duša, a preko toga i vremeniti blagoslov i sreću svijeta. Da bi to svoje poslanje svećenici izvršavali prema nakanama Spasiteljevim, potrebno je da svako svećeničko srce gori od svete ljubavi prema Bogu i prema dušama... Svećenik nije privatni čovjek koji bi samo za se živio, on je u punom smislu riječi javni čovjek, pripada vjernicima jer je radi njih i primio svećeničko posvećenje, dostojanstvo i duhovnu vlast. On je postavljen da vodi narod k neprolaznoj sreći, vječnoj, a i vremenitoj. Radi toga je pravo da i cijeli narod nešto čini i žr-

tvuje u nakanu, da dobije što više dobrih, svetih svećenika.«[2]

Sinu svoje sestre Josipe, udane Mrzljak, koji se pripremao da uđe u sjemenište, reče: »Znaj veći dar ne možeš dati sebi, svojim ukućanima, hrvatskom narodu, već dobrim svećeničkim životom. Sve su prilike takove da možeš takav postati. Ali znaj da je bolje biti dobar kršćanin, nego zao svećenik. Još imaš vremena da doneseš ispravnu odluku.«[3]

U takvom njegovu vrjednovanju svećeništva shvatljive su riječi koje je napisao mladomisniku Matiji Burji, da »nije dosta biti svećenik, već je važno biti dobar svećenik«.

Zbog toga odgojitelji u sjemeništima i u bogoslovijama, a isto tako župnici na župama, moraju budno bdjeti da svaki Božji poziv sazrije u srcu pozvanih. Toliko se puta dogodilo da su »svećenici zbog svoje nevjernosti krivi što mnoga zvanja nisu sazrjela«. Baš zato je držao da je sveta dužnost svakog župnika da pruži primjereno svjedočanstvo svojim svećeničkim životom i nastoji da sjemeništarci za vrijeme praznika nastave živjeti u ljubavi prema zvanju i pobožnosti i da budu uključeni u vjeronaučnu službu. Želio je i da proučavaju životopise svetih svećeničkih kandidata i nasljeduju primjer svetih svećenika. U tim nastojanjima moraju usvajati duh kršćanskih krjeposti i živjeti po primjeru apostola i želji Crkve. Samo takve kandidate, dostojne i dostatno pripremljene za uzvišeni svećenički poziv na koji ih Krist poziva, Crkva može prihvatiti.

O potrebi ozbiljne priprave za svećeništvo progovorio je i u predgovoru hrvatskom izdanju knjige »Odgoj klera«, gdje je napisao sljedeću pohvalu svećeništvu: »Kada Bog uzdiže jednog čovjeka na takvo dostojanstvo, onda je sveta čovjekova dužnost da učini sve što je moguće, i sve što može, da se dostojno pripremi, a dužnost je i drugih da mu pomognu u toj pripravi. Ne znam, da li bi moglo biti djelo Bogu ugodnije, dušama spasonosnije, narodu korisnije i narodu i svima potrebnije od ovoga.«

Mons. Aldo Roma, župnik iz Piombino Dese, veliki štovatelj bl. Stepinca, doveo je 2. lipnja 2009. na Blaženikov grob i u Krašić 160 hodočasnika iz svoje župe

Toj budnosti nad svećeničkim zvanjima on je sam dao znatan prinos. Često je posjećivao sjemeništa, Dječačko sjemenište na Šalati i Bogoslovsko sjemenište na Kaptolu, i u tim je prilikama sjemeništarcima i bogoslovima održavao poticajne govore, a svojim im je nastupima i slavljenjem svete Mise pružao primjer uzorna svećeničkoga života.

Isusovac Ivan Fuček, jedan od njegovih ministranata, danas svećenik i svučilišni profesor u Rimu, posvjedočio je o nadbiskupu Stepincu ovo: »Svaki put me se duboko dojmilo i uzdizalo me kako je on pobožno slavio Svetu Misu. Mislio sam da je on posve svet čovjek kad posjeduje takvu snažnu vjeru u Euharistiju. Njemu zahvaljujem svoje svećeničko zvanje. On bijaše za mene ideal svećeništva. Bio sam njegov ministrant i želio sam ostvariti iste svećeničke ideale koji su u njegovoj osobi bili tako rječiti i privlačni.«

Svećenik je duhovno dijete biskupovo

Nadbiskup Stepinac je susretao svoje svećenike očinskim povjerenjem i ljubavlju. Taj stav rađao se u njegovoj vjerničkoj duši jer je nadnaravnim očima promatrao božansko

[2] *O pobožnostima svećeničke subote*, *Katolički list*, 94. (1943.), br. 10., str. 109.-110.

[3] MRZLJAK, M., *Svjedočanstvo o kardinalu A. Stepincu*.

poslanje svećenika i njegovo sudjelovanje na trostrukosti biskupske službe: učiteljskoj, pastirskoj i posvećujućoj. To je obrazložio ovim riječima: »Isus Krist, Spasitelj roda ljudskoga, pobrinuo se u svojoj dobroti za mnoge zrake, da bi sunce Njegovih milosti moglo što bolje obasjavati grešne ljude. Uz biskupe dao je kršćanskom puku veći broj svećenika, da biskupima budu na pomoć u poučavanju puka u kršćanskom nauku, dijeljenju svetih sakramenata i drugim potrebama.«

Odnos između biskupa i svećenika protumačio je govoreći: »Svećenike daje puku biskup dijeljenjem svetog Reda. Događa se nešto slično što i kod roditelja i djece. Djeca dobivaju od roditelja tjelesni život. Svećenici dobivaju od biskupa svećenički život po svetome Redu. Zato su oni duhovni sinovi biskupovi. I kao što djeca nemaju prava na samostalni život u roditeljskoj kući, nego se moraju podvrgavati nalozima očevim, tako je slično i sa svećenicima. Oni ne mogu samostalno upravljati u Crkvi, nego se moraju podvrgavati nalozima svog biskupa. (...) Svećenici imaju, dakle, samo dio biskupove vlasti i mogu svoju službu vršiti samo kad im biskup dade punomoć za tu svrhu, što biva takozvanom kanonskom misijom.«

Shvaćajući na tako uzvišen način svećeničko poslanje, Alojzije je živio poteškoće i nastojanja svojih svećenika kao da su njegove. Poistovjećujući se s njima i njihovim nastojanjima u vršenju svete službe, rekao im je u čestitci za Novu godinu 1938.: »Poznam poteškoće pastoralnog klera. Njihove poteškoće bit će i moje poteškoće. Zajedno ćemo trpjeti i zajedno se radovati da budemo jedno srce i jedna duša.«

Otuda i njegov očinski stav prema svećenicima. Naime, primao ih je i susretao kao prave duhovne sinove, ali kad je trebalo, i opominjao zbog njihova možebitnog nehaja i tražio vjernost svetome pozivu.

Razumijevajući i njihovu ljudskost podložnu malaksanju i posustajanju, ohrabrio bi ih primjerom gorljivosti i ustrajnosti sv. Pavla apostola. U već spomenutom nagovoru zagrebačkim katehetama 7. prosinca 1941. to je učinio ovim riječima: »Slabašno tijelo [bijaše Pavlovo], ali [je imao]široko srce i dušu kad se radi o interesima Božjim. Nakon što je izbrojio svoja kamenovanja, svoja bičevanja i brodolome, koje je doživio i proživio, nastavlja ovako: 'Mnogo sam puta putovao, bio sam u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika, u pogiblima od zemljaka, u pogiblima od pogana, u pogiblima u gradu, u pogiblima u pustinji, u pogiblima na moru, u pogiblima od lažne braće; u trudu i muci, u mnogom nespavanju, u gladu i žeđi, u mnogom postu, u zimi i golotinji. Osim toga da ne govorim, navaljivanje ljudi k meni svaki dan i briga za sve Crkve' (2 Kor 11, 26ss.). Živimo u vremenu, koje traži da napnemo sve sile i u školi i izvan škole, kako bi spasili povjerene nam duše i zaštitili interese Božje.«

NOVA IZDANJA

U nizu Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca: »Propovijedi iz sužanjstva« objavljene su do sada tri knjige propovijedi bl. Alojzija Stepinca koje je on sastavo kao sužanj u Lepoglavi:

- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o lurdskim ukazanjima**; pozdravno slovo: mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja, izdavač: Postulatura bl. Alojzija Stepinca i Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj; (50 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi bl. A. Stepinca o sv. Josipu**, *Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca*: *Propovijedi iz sužanjstva*, sv. 2.; pozdravna riječ: Kard. Tomáš Špidlik; uvodne misli, bilješke, biblijska kazala i kazalo imena sastavio J. Batelja; izdavač: Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Zagreb, 2009. (50 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o Presvetom Srcu Isusovu**; proslov: mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja; izdavač: Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Zagreb, 2009. (50 kn + poštarina)

U ovom završnom nastavku rubrike »Bleiburg i njegove posljedice«, u kojoj je u nastavcima bio predočen progon Katoličke crkve i žrtve hrvatskoga naroda za vrijeme komunističkog režima u Federativnoj Republici Jugoslaviji, donosim kratak uvid u promišljanja i svjedočanstva očitovanih na međunarodnom simpoziju koji je pod naslovom: »Otpor nasilju pomoću duhovnih vrijednosti. Primjeri i činjenice suvremene povijesti Rumunjske i Istočne Europe«, održan u rumunjskom gradu Iaşiju 10. i 11. prosinca 2009. Simpozij je organizirala Rimokatolička biskupija Iaşi, Rimokatolički teološki institut u Iaşiju, Sveučilište »Al. I. Cuza« i Rimokatolički teološki fakultet u Iaşiju.

Crkva iza »željezne zavjese«

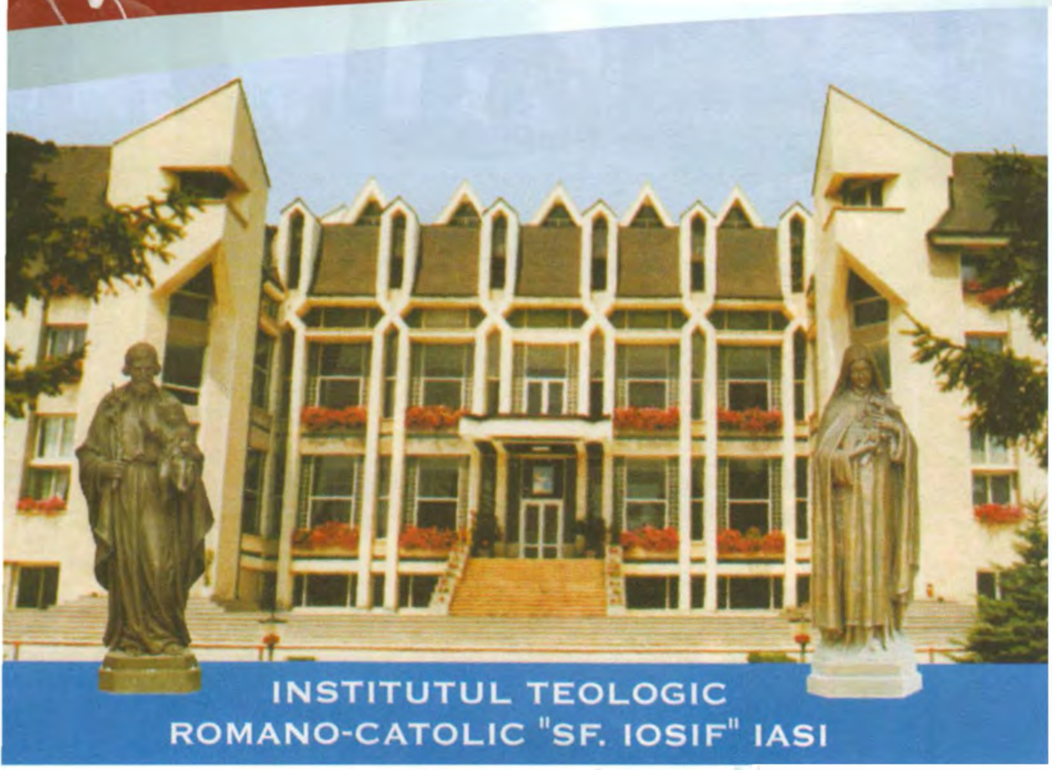
Piše: J. Batelja

Hrvati u evangelizaciji današnje Rumunjske

Brojni Hrvati pridonijeli su evangelizaciji i kulturnom napretku stanovništva na prostoru današnje Rumunjske. Među njima jedan od značajnijih tragova ostavio je isusovac Aleksandar Komulović (1568.–1608.). Rođen je u Splitu, studirao u Rimu gdje je postao prepozitom kanonika hrvatske crkve Sv. Jeronima. Zauzimao se za uspostavu odnosa između Rusije i Svete Stolice, osobito za ostvarenje antiturskog saveza, u kojem je imao biti ruski car Ivan Grozni. Komulovićeve ideje imale su odjeka i na Jurja Križanića koji je radi uspostave crkvenoga jedinstva kasnije djelovao u Rusiji.

Duhovnom i kulturnom preporodu naroda koji i danas živi u Rumunjskoj pridonijeli su i franjevac konventualac Andrija Bogoslović, rodom iz Hvara, najprije misionar, a potom biskup i apostolski vizitator u Moldaviji od 1623. do 1627., zatim Marko Bandulović, rodom iz Skopja, apostolski vizitator u Moldaviji od od 1643. do 1650. Značajan je prinos i Rafaela Levakovića, koji je, za vrijeme boravka na području današnje Rumunjske, tiskanjem knjiga na ćirilici omogućio bolje razumijevanje liturgijskih i biblij-

Zgrada bogoslovnoga sjemeništa i Rimokatoličkoga teološkog instituta u Iaşiju

Mons. Petru Gherghel, biskup u Iaşiju, govori na otvaranju međunarodnoga simpozija o žrtvama komunističkog terora u zemljama Istočne Europe, u Iaşiju, 10. prosinca 2009.

skih tekstova među narodima današnje Rumunjske, a za ekumensko približavanje između pravoslavnih i katolika napisao je djelo o PresvetomTrojstvu, poglavito se baveći problemom »filioque«.

Osim hrvatskih sela u Rumunjskoj i hrvatskog prezimena Hrvat, osobito kod stanovnika mađarske narodnosti, značajno su toj kulturi pripomogli, kao i katolicima u Bugarskoj, dubrovački trgovci.

Predavači s područja komunističkih režima

Simpozij je podsjetio na činjenice progona koje su u državama Istočne Europe provodili komunistički režimi. Premda je komunistički totalitarizam nakon godine 1990., to jest nakon rušenja Berlinskoga zida, izgubio izravnu vlast nad narodima i u državama Istočne Europe, komunistička je ideologija u svojoj bîti ostala u svim porama društvenoga života. Razdoblje komunističkih diktatura naziva se »razdobljem mraka«, pa se opravdano postavilo i pitanje: Nisu li mračni i oni koji se danas tim mrakom hvale? Svi se slažu u tvrdnji da je komunizam bio zlo, a za eliminaciju zla, zloćudnosti, potrebna je operacija, a u svim tim državama dogodila se transformacija, preobrazba. Razmililo se društvo »ideologa i stratega zla« u sve moguće stranke i u sve pore društva. Značajno je da su se menadžeri komunizma izvrsno složili s izvoznicima problematičnog kapitalizma.

Da bi se zataškali i prikrili tragovi komunističkih zločina, njegovi pristaše nastoje šutnjom, uništavanjem dokumenata i širenjem krivotvorenih činjenica onemogućiti spoznaje o njima. Ta se šutnja transformirala i u projekte o ujedinjenoj Europi. Naime, otpor za prepoznavanje i osudu komunističkoga sustava može se otkriti i u činjenici da se na europskom zapadu i u zemljama koje su bile u komunističkim diktaturama govori samo o *shoahu*, o žrtvama progona Židova. Pri tome se zaboravlja na desetke milijuna pobijenih kršćana koje su likvidirali komunistički režimi, na desetke i stotine tisuća pobijenih, poput onih u Katynskoj šumi u Poljskoj, križnim putovima Hrvata u Jugoslaviji, seljaka u Sovjetskom Savezu, gdje su uništena čitava sela i sve stanovništvo raseljeno po gulazima ili pobijeno, samo zato što

nije htjelo novim gospodarima predati svoju zemlju u zadrugu i žrtvovati svoju slobodu. Valja imati na umu i to da se baštinici gulaga skrivaju iza antifašizma i prikrivaju svoje zločine, a na prvo mjesto forsiraju *shoah* provodeći svojevrsni rat između Istoka i Zapada u stvaranju javnog mijenja.

Činjenica je da smrću pojedinca mnoge činjenice odlaze u zaborav. Ima i u Hrvatskoj povjesničara i znanstvenika koji govore samo o *shoahu*, a prešućuju one zločine koje su vidjeli ili su u njima i sami sudjelovali. Naime, svjedoci smo zataškavanja činjenica i krive interpretacije povijesti, osobito kad se promiče jedna memorija, a obezvrjeđuje druga. Spomen na *shoah* je opravdan jer prema riječima HBK »tko niječe *shoah* ne zna ništa ni o misteriju Boga, ni o Kristovu križu«. Ali ništa manje nije aktualan ni sveeuropski spomendan na komunističke žrtve, sjećanje na razdoblje kad su svijetom vladali bezumlje, mržnja i ravnodušnost, a Europska unija je odredila da se slavi 23. kolovoza svake godine. Dakle, jedan i drugi spomendan imaju svoju povijesnu utemeljnost i opravdanje.

Mons. Ioan Robu, nadbiskup Bukurešta i metropolit, sudjeluje u radu međunarodnoga simpozija o žrtvama komunističkoga terora u zemljama Istočne Europe, u Iaşiju, 10. prosinca 2009.

O tim je činjenicama i čišćenju spomena na njih, kao i o traženju novih putova prema duhovnoj i moralnoj kršćanskoj obnovi naroda koji su proživjeli komunistički teror, bilo riječi na spomenutom simpoziju u sljedećim predavanjima: *Svjedočanstvo vjernika laika u vrijeme komunizma* (mons. Robu), *Obitelj kao mjesto otpora* (mons. Gherghel), *Stepinac uzoran primjer junaka među velikim brojem uzornih pastira* (mons. Puljić i mons. Batelja), *Otpor katolika u zbilji boljševičkog progona Katoličke crkve u Moldaviji* (mons. Coşa), *Mučeništvo katolika u Bugarskoj za vrijeme socijalizma* (mons. Monolov), *Duhovni proplamsaji iz zatvora komunističkih režima* (akad. Zub), *Wyshzyński kao važan lik otpora poljske Crkve* (dr. Rostworowski), *Katolička crkva u Češkoj u vremenu komunizma* (dr. Balik), *Ukrajinski katolici u boljševičkom progonu* (mons. Svidnitskyi), *Katolički Mađari u vjernosti duhovnim vrijednostima u doba komunističkog režima* (dr. Harmai), *Rumunjska: Obrana kršćanskog identiteta kao prigoda duhovnog zrenja* (dr. Ferent), *Crkva i država u Rumunjskoj danas* (dr. Dumea), *Glasovi »Crkva šutnje« – svjedočanstvo za solidarnost između katolika i pravoslavnih* (dr. Barbu), *Nepravda i tajni progoni grkokatolika od 1948. do danas* (dr. Mitrofan), *Politička »pravda« – krivnja zbog pripadnosti Katoličkoj crkvi* (dr. Dobos), *Snaga molitve i simbola i pad komunističkih zidova* (dr. Danca).

Isto komunističko nasilje

Simpoziju su prigodne poruke poslali kardinali: Stanislaw Dziwich, nadbiskup krakovski, kardinal Miroslav Vlk, nadbiskup praški, i kardinal Angelo Sodano, dekan kardinalskoga zbora. Kardinal Sodano je istaknuo da je »osobito bilo važno svjedočanstvo pastira Katoličke crkve, koji su svojim sjajnim primjerom znali suočiti i najteže kazne, samo zato da bi bili vjerni Kristu i njegovoj Crkvi. Isto tako su i vjernici bili podupirani u svom trpljenju dajući primjer ju-

načke vjernosti svome kršćanskom identitetu.«

Budući da su mnoge činjenice povezane uz progon Katoličke crkve u Jugoslaviji i gušenje slobode hrvatskoga naroda za vrijeme komunističkog režima gotovo istovjetne onima koje su se događale u drugim istočnoeuropskim zemljama, gdje je komunistička vlast nastojala najprije podjarmiti, a onda iskorijeniti kršćansku vjeru i onemogućiti kršćansko vrjednovanje života, kao sudionik spomenutog simpozija iznosim pred hrvatsku javnost zbilju katoličkog, kršćanskog i nacionalnog identiteta koji se oblikovao i jačao, proživljavajući pedesetgodišnju diktaturu, stratište Bleiburga i križnih putova, a prepoznatljiva je po neviđenim načinima progona u povijesti čovječanstva.

Svjedok poslijeratnih zbivanja u Federalnoj Hrvatskoj je zabilježio: »Čitav je hrvatski narod nakon oslobođenja iz Hitlerove tamnice zapao u novu tamnicu, gdje vlada neprispodobivo pooštreni fašistički kurs. Jedan je okupator protjeran, a drugi je došao. Jedan je oblik fašizma zamijenjen novim. Jedna razbojnička manjina, podržavana izvana, zarobila je i opljačkala narod i na pohodu je, da ga u mahnitanju i bijesu do kraja uništi. Žrtva je tako zahvaćena pandžama zvijeri, da se ne može maknuti.«[1]

Naime, sve zemlje koje su prošle stanje komunističke diktature baštine istovjetno sjećanje na nju. Njene ožiljke nose pojedinci, obitelji i društvo u cjelini. Prema svjedočanstvu dr. Marina Srakića, nadbiskupa đakovačko-osječkoga i predsjednika HBK, komunistički je režim »gazio ljudska prava pojedinačnim i masovnim zločinima, smaknućima, usmrćivanjima u koncentracijskim logorima, izgladnjivanjima, deportacijama, mučenjima, robovskim radom i drugim oblicima psihičkoga masovnog terora«.

Papa Ivan Pavao II. zatražio je na početku trećega tisućljeća od svih pastira mjesnih Crkava da u Rim pošalju popise svojih mučenika, no ne znam kako je to provela Crkva u mom hrvatskom narodu. Naime, knjige o mučenicima komunističkih progona napisane na temelju poslanih izvješća nigdje ne navode popise žrtava jugoslavenskog komunističkog režima.

Dr. Violeta Barbu, suradnica u projektima Europske unije, na temelju arhivske građe govorila je o »Crkvi šutnje«, na međunarodnom simpoziju o žrtvama komunističkog terora u zemljama Istočne Europe, u Iaşiju 11. prosinca 2009.

Žrtve jugoslavenskih komunista ne spominje ni zajedničko djelo priznatih europskih povjesničara pod naslovom: *Crna knjiga komunizma: ugnjetavanje, zločini i teror* objavljeno na francuskom jeziku u Parizu 1997., na talijanskom u Milanu 1998., a na hrvatskom u Zagrebu 1999. Kraći osvrt o Titovim zločinima napisan je jedino u pogovoru tom djelu što ga je objavila *Bosančica-print* u Sarajevu 1999.

Značajno je o njima progovorila izvorna hrvatska *Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj*, a napisana je u Zagrebu još u proljeće godine 1946. No, zbog političkih neprilika objavljena je u Zagrebu istom godine 1999.

Valja imati na umu da Tito nije imao svoju viziju stvaranja države, nego je zajednicu

[1] *Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj*, str. 45.

Premda su katolici velika manjina u Rumunjskoj, u bogoslovnom sjemeništu u Iaşiju za potrebe mjesne crkve priprema se preko stotinu bogoslova

južnoslavenskih naroda približavao SSSR-u, prema onom scenariju koji je zabilježio nepoznati pisac izvorne hrvatske povjesnice, spomenute *Crne knjige o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj* ustvrdivši, da se »pred našim očima dogodilo ono, što je već prije rata predvidio i odredio Staljin« (str. 46.).

Vjernost, »bratstvo i jedinstvo« sa Staljinom Tito je čvrsto držao sve do trenutka, kako svjedoči Marko Belinić, »dok Staljin 1948. nije zatražio tripartitnu podjelu vlasti na Balkanu; a ta je podjela imala biti između Tita, bugarskog i albanskog sekretara partije«. Budući da se Tito pobojao poći na razgovor u Moskvu, u delegaciji bijaše drug Belinić, pa mu se, u ovoj stvari, može vjerovati.

Nadbiskup Stepinac je shvatio da se dogodila promjena u odnosima Tita i Staljina kad je jednog dana izišao na šetnju u krugu lepoglavskog zatvora, a na zidu uz Brozovu više nije visjela i Staljinova slika. Kako je historiografija dovodila u zabludu ne samo javnost, nego prikrivala čistke desetaka tisuća Titovih neistomišljenika?

Kako u Rumunjskoj, u zemljama SSSR-a, Bugarskoj, Čehoslovačkoj, Poljskoj, tako je i u Jugoslaviji Crkva stavljena u stanje progona, tjerana u katakombe, stavljana izvan zakona. Svi pokušaji represije išli su za odvajanjem mjesnih Crkava od Svete Stolice, izrugivanjem Vatikana i gušenjem vjernosti Petrovu nasljedniku. U tom vidu išlo se za stvaranjem svećeničkih staleških udruženja, a svrha im je bila podijeliti svećenike međusobno, svećenike od biskupa, pa vjernike od klera, i na kraju po njima oformljenu »Crkvu« odvojiti od Svete Stolice.

Život i smrt katoličkih prvaka u tim prilikama: mons. Beran, nadbiskup u Pragu, mons. Wyszyński, nadbiskup u Varšavi, mons. Slipi, nadbiskup u Kijevu, i mons. Stepinac, nadbiskup u Zagrebu, dokaz su kako se udaranjem pastira stado Božjega naroda nije razbježalo, nego se ujedinilo.

Žrtve su bile velike. Pod krinkom vjerske slobode govorilo se da se vjeru može i smije privatno prakticirati, a na svim je područjima života ta praksa perfidno onemogućavana. U aktivnom otporu takvoj komunističkoj diktaturi svi nepoćudni su uhićeni, podloženi psihijatrijskim terapijama te na montiranim sudištima osuđivani na smrt ili tešku robiju.

Biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i vjernici bili su kažnjavani na zatvorske

Manastir Probota; crkve i samostani, katolički, gr-kokatolički i pravoslavni, tvore važan dio kulturne baštine u Rumunjskoj. Značajno je da su gotovo sve samostanske crkve oslikane izvana i iznutra, pa se gledajući te slike može upoznavati sadržaj Svetoga pisma i povijest Crkve.

kazne i umirali u zatvorima, bacani u jame pune štakora, mučeni vatrom i električnim šokovima, bio im je odrezan jezik i vanjski organi. Značajno je da su mnogi umirali s poklicima na ustima: »Slava Isusu Kristu!« i »Živio Krist Kralj!«

Crkve su bile pretvarane u magazine. U svim se spomenutim zemljama milijunima građana pravoslavne i katoličke vjere, osobito vjernicima grkokatoličke vjere, silom nametnula šačica članova komunističke partije držeći u pokornosti narode koji su u vjernosti svojoj savjesti utirali svoj križni put.

U svim tim diktatorskim režimima izmišljale su se laži protiv svećenika, a osobito je bila česta praksa uhićenja u skupinama. Svrha je tim uhićenjima bila na temelju lažnih i izmišljenih optužbi, da se u začetku razori svaki mogući otpor i komunikacija sa slobodnim svijetom. Spomenimo da su takvim uhićenjima iskorijenjene čitave zajednice grkokatoličkih vjernika, a takva su uhićenja i montirani sudski postupci prakticirani i u Jugoslaviji. Cilj im je bio zatvoriti sjemeništa, odgojne zavode, eliminirati svećenike intelektualce i vjeroučitelje među mladima. Neka budu spomenuti samo neki takvi skupni procesi: protiv franjevaca iz samostana Majke Božje Lurdske u Zagrebu (1947.), vjernika i suradnica Krista Kralja u Zagrebu (1948.), odgojitelja i bogoslova u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu (1951.), u Đakovu (1959.) itd.

U istražnim se postupcima tražila izjava samih osuđenika da se njihove izjave uzmu kao dokaz za lažne osude te da su prenosili lažne vijesti (špijuni). Pri tome su svjedoci izuzimani ili omalovažavani. Radijske vijesti i brošure o navodnim »zločinima« širene su u zemlji i u inozemstvu. Najčešća optužba bila je da su »radili za Vatikan«, »širili laži o državi«, da djeluju »protiv interesa naroda i narodnosti«. Toliki pokušaji rehabilitacije ostajali su bez uspjeha.

Odvjetnici optuženih često su postajali tužitelji. Bogu hvala da se to nije dogodilo na suđenju nadbiskupu Stepincu (1946.), no, posljedice je osjetio njegov branitelj dr. Ivo Politeo. Braneći časno i po savjesti optuženog Nadbiskupa, on, koji je Tita branio na »Bombaškom procesu» (1928.), umro je kao siromah, a njegova udovica morala je posuditi novac od Komore da bi ga mogla pokopati.

Crkva iza »željezne zavjese»

Kristove vjernike u zemaljama pod komunističkom strahovladom slobodni je svijet nazivao »Crkvom šutnje«, Crkvom iza »željezne zavjese«. Ta Crkva nije antikomunistička, ona je samo tražila slobodu savjesti i vjeroispovijesti. Ona nije bila »buržujska« ustanova, politička organizacija, socijalna ustanova. Crkva je božanska ustanova i ima nadnaravno podrijetlo. Nadbiskup Stepinac je u jednoj izjavi u istražnim postupcima rekao da je Crkvi i komunizmu zajedničko to da su si različni. »Vi tvrdite da Isus Krist nije postojao. Znajte, on je Bog, i za njega smo spremni svaki čas i svaki dan umrijeti!« Nai-

Hodočasnici iz župe Piombino Dese pred spomenikom bl. Alojzija Stepinca u Krašiću 2. lipnja 2009.

me, temeljni kamen komunizma bio je strah, teror, smrt. Njegova protivnost je evanđeoska sloboda koja donosi radost i mir.

Sloboda vjeroispovijedanja također je Božji dar. Krist ju je donio, i njeno je podrijetlo u Bogu. Zato se ona ne može davati uvjetno, snagom ideološke prisile ili ucjenama. Iskustvo komunističke slobode još prije Drugoga svjetskoga rata iskusili su milijuni katolika u Španjolskoj i Meksiku, gdje su ubijene tisuće svećenika, redovnika i redovnica te Kristovih vjernika laika. Naime, bezbožna ideologija tzv. »Crvene internacionale«, a pripadali su joj i brojni članovi KPJ, iskušavala je metode prisile stravičnim mučenjima, a mnoge su skupine ljudi zbog vjernosti Kristu bačene u jame i polivene živim vapnom. Taj i poslijeratni progon kršćana bijaše nametnut, a ne isprovociran. Crkva ga je preživjela vjerna svojim idealima i snagom milosti Božje.

Politički komunistički režim predočen nasiljem, prouzročio je otpor kršćana i prepoznatljiv je u sjajnim primjerima junaštva. Pune crkve bile su oblik otpora nasilju i bezboštvu. Jedan je svećenik noktom urezao postaje križnog puta na zidu ćelije i molio jer mu je jedino oružje za preživjeti u zatvoru bila molitva. Toliki su umrli nakon izlaska iz zatvora bez trunka osvetoljubivih riječi ili mržnje prema onima koji su ih lažno optuživali, osudili i progonili.

Mons. Antun Durković (r. 1888.), čiji je otac Hrvat iz Gradišća, biskup u Iaşiju (1948.-1949.) umro je u zatvoru gladan i žedan jer nije htio prihvatiti ponude za izdaju Crkve. Mržnja progonitelja išla je dotle da mu se ni danas ne zna za grob.

Komunistički su izaslanici odvodili svećenike od oltara i vjernike iz crkava, odvođeni su u sudnice ili na stratišta. Tisućama se ne zna za posljednje počivalište, milijuni su pobjegli pred terorom iz zemlje. No, Crkva šutnje preživjela je sjedinjujući se s Uskrslim Kristom i hrabrim sjedinjenjem svoga životnoga križa s njegovim, potvrđujući iskustvo bl. Stepinca: »Kad se s Kristom trpi, onda sve biva lako.»

S optimizmom graditi društvo kršćanskih vrijednosti

Na iskustvu Crkve, proizašle iz komunističkog terora, simpozij u Iaşiju je progovorio o slobodi izrasloj iz žrtve tolikih nevinih žrtava. Bez njih bi taj režim i dalje otvoreno vršio nasilje. Srušeni Berlinski zid bio je snažan otpor zlu, ali su ostali tragovi bezbožne ideologije i bezbožnog progona. To zlo nije završilo svoje djelovanje jer nema kajanja i jer nema pravnog utvrđivanja njihove odgovornosti za prouzročene nevine žrtve.

Ukazao je na načine kako vjerom u Boga čuvati druge vrijednosti, osobito artikulirane u navještanju Evanđelja, u izbjegavanju

krivih tumačenja i interpretacija povijesnih činjenica, osobito časteći one koji su se posvetili i žrtvovali vjernosti Kristu.

Osobiti naglasak obnove stavljen je na zbilju obitelji. Obitelj je, naime, u vrijeme komunističkog progona punila crkve, a sveta misa je bila izvor jakosti – jer se prenosila u »domaću Crkvu«. Stvoritelj je obitelj postavio za temelj svakog društva, postavio ju je za rasadište ljubavi u službi života, kao kolijevku života, da djeca i mladi u njoj rastu zaštićeni i slobodni. Stoga obitelj i danas mora biti ono što bijaše u teškom razdoblju komunističkog progona: rasadište života, škola života, domaća crkva, sakrament spasenja uz druge sakramente i utvrda nasuprot zlu.

Crkva je preživjela zahvaljujući snažnom obiteljskom duhu. Makar je trpjela, nije uništena. U njoj se učilo dostojanstvo čovjekova bića, majke su bile vjeroučiteljice, iz obitelji su se punila sjemeništa, obitelj se morala zatvoriti pred zlom kao školjka pred napašću. Zato se vjeru nije moglo protjerati iz obitelji. Premda su mogućnosti života bile ograničene na minimum za preživljavanje, obitelj je opstala jer je bila povezana s izvorom istine i života, prinoseći na oltar tolika svećenička i redovnička zvanja. Stoga današnja obitelj mora crpsti to iskustvo baštine pred novim opasnostima. Postignuta sloboda, koju snažno doživljavamo nakon rušenja Berlinskoga zida, donosi sa sobom nove izazove s kojima se obitelj mora jednako hrabro suočiti: slobodnjaštvo, permisivizam, miješanje vjerskih vrijednosti bez pravog kršćanskog upornja, abortus, rastava, moralna razvratnost, ravnodušje prema vjerskim vrijednostima. Time započinje njezin novi križni put na kojemu treba moralnu potporu, kako crkvenih tako i društvenih struktura.

Prinos bl. Stepinca urušavanju bezbožnog režima

Zagrebački nadbiskup Stepinac bio je izravna žrtva komunističkog progona. To je on sam otvoreno rekao na suđenju, optuživši Komunističku partiju kao svoga stvarnog tužitelja i suca. No, hrabro je podnio klevete, sudsku presudu, progon i smrt. Dapače, molio je i druge poticao na molitvu za svoje progonitelje. Bio je osvjedočen da se »nikada ne može dovoljno ocijeniti patnja, podnošena u duhu vjere i slijedeći stope najvećeg Patnika sviju vremena, Krista Boga!« (*Pismo*, 12.VII.53.). Iz te patnje proizlazio je optimizam kojim je hrabrio sebe i one koji su bili povjereni njegovoj odgovornosti i ljubavi. Njime nadahnut zaključio je: »Svi se slažu u tome da je ovo najveće progonstvo Crkve u povijesti svijeta. Imamo dakle pravo zaključiti da će biti i najsjajniji triumf Crkve u povijesti, ne kakvim vanjskim sjajem (jer taj ne bi značio ništa) nego unutarnjim preporodom duša, kao što svi znaci govore« (*Pismo mons. Smiljanu Čekadi*, 1.XI.55.).

Čuvajući crkveno jedinstvo i slobodu svoga hrvatskoga naroda, nadbiskup Stepinac je s nadnaravnog zrenika promatrao nametnuto progonstvo i liječio ga je evanđeoskom zapovijedi ljubavi prema progoniteljima. Bili su to za nj ljudi koji su popustili đavlovoj napasti, ali, upozoravao je, »mi ne smijemo vjerovati da progonstvo ovisi samo o njima. Ono se ne zbiva bez Božjeg pripuštenja. Ako Bog iz mudrih razloga drži pred nama zatvorenu budućnost, to nipošto ne znači, da njom odlučuju ljudi, jer oni jesu i ostaju samo pijurci na šahovskoj ploči svijeta, koje pomiče ruka Božja kuda i kako hoće, da ih pomete, kad odigraju svoju ulogu.« Otuda i njegov stalni poziv: »Molite se i za njih, da budete prava djeca Božja. Tko zna tajne milosti Božje? Tko zna, ne će li iz mnogih tih ljudi, iz tih krutih Savla, nastati mnogi Pavli?«[2]

Spomen i identitet

Crkva i slobodni narodi Istočne Europe ponosni su na svoje mučenike. Od strahovite pustoši i neljudskih postupaka ostale su rane, ali i svijest i sposobnost opraštanja i čišćenje spomena. Zato ona ni danas ne žali zaljubljenike u komunizam, ali i danas za njih po Kristovu nalogu moli.

Molitva je kroz cijeli tijek njezine povijesti bila i još uvijek znači prepoznatljivost identiteta i apostolata. Na osobit način je taj identitet molitva učinila prepoznatljivim tijekom bezbožnog progona kad je Crkvu i narode u kojima je djelovala pretvorila u za-

[2] *Pismo sestrama uršulinkama*, 23. IV. 1952.

jedničku žrtvu i zajedničku molitvu. Za suvremeni apostolat u postkomunističkom razdoblju Crkva mora profilirati i svoj identitet i način apostolata. Za nju je na ovom simpoziju rečeno da se novi način evangelizacije u zemljama Istočne Europe ne može ostvariti »noseći kofere punih knjiga sa zapada«, nego iz iskustva komunističkog progona po kojem se prepoznaje u otajstvu Kristova križa i njegove uskrsne proslave.

Na spomenuti sam simpozij došao iz države gdje se dan-danas prikrivaju komunistički zločini. Rumunjska je 1997. rehabilitirala sve žrtve komunističkoga progona. Europska unija je 2006. osudila komunizam, ali nije pozvala na odgovornost one koji su zamislili i vodili zločine. Čini se da nisu ušli u svijest ni njenoga spomena na njih ni njenoga okajavanja za njih.

Ono što je zajedničko naslijeđe u svim zemljama koje su bile pod komunističkim režimima jest to, da su se nalogodavci zločina i njihovi izvršitelji razmilili u političke stranke ili žive pod njihovom zaštitom. Zajedničko im je uništavanje dokumenata, sudskih i policijskih »dossiera«, prešućivanje povijesne istine o njima u sredstvima društvenog priopćivanja i omalovažavanje njihova spomena.

Znakovito je da se godine 1998. u Rumunjskoj samo 21% stanovništva u negativnom smislu sjećao Čaušeskuova režima. Jednako se tako dogodilo i u bivšoj Jugoslaviji, gdje se pokušavaju rehabilitirati i opravdati Titove represije i obnoviti njegove ideje.

Titov socijalizam nije ni u kojem pogledu bio ljudski, niti je imao srce, niti je imao ljudsku pamet. Nadbiskup Stepinac rekao je da je taj bezdušni sustav porod pakla, Đavla.

Brojnim spoznajama želim nadodati i ovu. Kad sam kao promicatelj postupka za proglašenje blaženim i svetim kardinala Stepinca godine 1993. u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu istraživao arhivsku građu, jedan me službenik pozvao u predsoblje i rekao mi potiho: »Nemojte glasno o tim stvarima govoriti. – Ovdje se ništa nije promijenilo.« To je gotovo sveprisutna činjenica. Pa ipak, danas kao i onda, vrijeme je provjere vjernosti Kristu i Crkvi. Cijena koja je plaćena za tu vjernost bila je velika. Ali ni danas za tu vjernost Kristu ne plaća se manje.

»Isuse, ufanje moje!« – križ na grobu Josipa Stepinca i Barbare r. Penić, roditelja bl. Alojzija Stepinca

Gruba stvarnost ne može se uljepšati, ali može poslužiti izgradnji suživota i razumijevanja. Sučelice nastojanjima koja u zemljama proizašlima iz komunističkog naslijeđa idu za »odgojem ljudi bez vjerskog stava«, valja imati na umu da je »rušenje Berlinskoga zida plod molitve zatočenika, eksplozija vapaja za pravdom, istinom i ljubavlju«, da će se na kraju povijesti, reče bl. Stepinac, »sretnima osjećati oni koji su Kristu u tom nadljudskom hrvanju s Božjim neprijateljima ostali vjerni«.

Svjedočanstvo kardinala Miroslava Vlka

Praški kardinal Miroslav Vlk uputio je sudionicima ovoga simpozija riječi ohrabrenja donoseći svoje vlastito iskustvo. Postao je svećenikom u vrijeme Praškoga proljeća (1968.). Bilo je to vrijeme kad su slovački i češki narod tražili pravo na slobodu i vjernički život. Samo 10 godina nakon toga odu-

Reljef bl. Alojzija Stepinca s uskrslim Kristom; rad akad. kipara Ante Starčevića na spomeniku hrvatskim domoljubima podignutom ispred župne crkve sv. Marka ev. u Vinici i blagoslovljenom 5. listopada 2009.

zeto mu je pravo na državljanstvo i onemogućeno vršiti svećeničke dužnosti. Predstavljajući se posljednji put svojim župljanima, morao se osloniti na ambon da ne bi pao jer je bio onemoćao od muke. Rekao im je ovo: »Želim vas ohrabriti da je bol što je osjećate ovaj čas sigurno izvor velikog blagoslova koji nam Bog želi darovati. On, Isus Raspeti, bio je odbačen od ljudi sve do najsudbonosnijeg trenutka svojega života kada je svoje osjećaje pretvorio u riječi odbačenika čak svome Ocu: 'Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?' (Mt 27, 46; Mk 15, 34)«

Postao je »bjegunac«. Živio je sakriven od policije u Pragu. Punih 10 godina bio je običan radnik, nepoznati čistač stakla. Izgubio je sve, a ni kao svećenik nije mogao učiniti ništa. Nastojao je ponavljati svoj »da« Gospodinu, ali se morao boriti da bi ostao vjeran jer se sve u njemu bunilo i često artikuliralo uzdasima: »Zašto, Gospodine? Jednom, dok sam si postavljao to pitanje oćutio sam u svojoj nutrini i odgovor: 'Zato, jer te ljubim'. Najprije se pobunio, pitajući se: 'Zar ovo?' i 'Zar je to ljubav?' Međutim, malo po malo moja je duša postala prosvijetljena i shvatio sam što mi je Gospodin želio reći: 'Ne želim ja tvoj rad. Želim tebe, želim da svoje vrijeme žrtvuješ za mene. Želim da živiš za mene, ne za rad.'

Shvatio sam da je Isus križ proživljavao sve vrijeme svojega života, a ne samo na kraju. Shvatio sam da je križ morao postajati čvrsto uporište mojega života. Čistiti stakla kao svakidašnji posao bijaše za mene križ. Shvatio sam da Bog drži u rukama vrijeme, povijest i moćnike ovoga svijeta. Shvatio sam da nam svaka situacija objavljuje nacrt božanske ljubavi za nas.

Ponovno sam počeo tražiti svoj svećenički identitet koji je izgubio svoje svećeništvo. U mrklini, u sumnjama, gledajući križ, otkrivao sam što prije nisam razumio: Isus je bio Veliki Svećenik upravo na križu u trenutku svoga najdubljega poniženja, u trenutku svoje 'preegzistencije', sav za Oca i za nas, kada nije mogao micati – pribijene ruke, noge pribijene čavlima i na mogavši izgovoriti ni jednu riječ. U trenu sam shvatio da sam upravo tada, u potpuno izgubljenoj slobodi i mogućnosti vršenja svećeničke službe, da sam u tom 'poniženju' mojega života postajao u punini svećenik. Postao sam sretan, premda u moru poteškoća.

Shvatio sam da je Isus križ proživljavao sve vrijeme svojega života, a ne samo na kraju. Shvatio sam da je križ morao postajati čvrsto uporište mojega života. Čistiti stakla kao svakidašnji posao bijaše za mene križ. Shvatio sam da Bog drži u rukama vri-

jeme, povijest i moćnike ovoga svijeta. Shvatio sam da nam svaka situacija objavljuje nacrt božanske ljubavi za nas. Snagu za te prilike crpio sam iz tajnog okupljanja male zajednice ljudi – gdje sam se, tajno – svaki dan sastajao s njima. Tražili smo živjeti susret s Isusom među nama. Tu sam potajice slavio misu. Ohrabren i utješen od tuda sam svaki dan odlazio na rad. Podržavao sam susrete s vjernicima laicima koji su se željeli susresti sa mnom zbog ispovijedi. Tražili su me po ulicama, zaustavljali na nepoznatim uglovima, tražili su osobni razgovor sa mnom. Taj život i taj skrovit rad donosili su mi radost u vrlo teškim prilikama.

No, tih 10 godina bilo je najblagoslovljenije razdoblje moga života. Osjećao sam da sam živio svećeništvo u punini. Ne može se ni zamisliti moja radost kada sam jednoga dana pročitao riječi pape Ivana Pavla II. koje je godine 1982. uputio svećenicima okupljenima u Vatikanu: 'Grleći u svakidašnjim kušnjama trpećeg Isusa izravno se sjedinjujemo s Duhom Uskrsloga i njegovom oživljujućom snagom.' Eto, to je tajna snage koja me podržavala kroz tih 10 godina. Eto, to je svjetlo nade – križ koji nije bio samo sveta stvar, nego živa osoba: susreo sam i zagrlio u bolima i trpljenjima Isusa raspetoga i odbačenoga! Da, križ je nada koja je svjetlo za život i za ljudsku budućnost.«

ćenika, ali su se ljudi okupljali na molitvu krunice i pjevali misne pjesme.

Godine 1960. Josif je stupio u sjemenište u Rigi. »Nakon dva tjedna komunistički je režim naredio da moram napustiti sjemenište. Bio sam prvi kandidat za svećeništvo u Ukrajini. U godinama 1961. – 1964. boravio sam tajno u sjemeništu 5 do 7 dana. Godine 1966. uspjelo mi je boraviti tri mjeseca u bogosloviji. Tada je tajna policija (KGB) naredila, i to pismeno, da moram surađivati s vlastima denuncirajući odgojitelje. Odbio sam. U međuvremenu sam potajice polagao ispite. Godine 1967. završio sam bogoslovski studij, ali sam kao 'prijestupnik' zakona osuđen da 10 godina ne smijem vršiti svećeničku službu.« Svećeničko ređenje primio je potajno 11. rujna 1971. od zatočenog biskupa i kasnijeg kardinala u Litvi Sladkiawičusa. Ređenje se odvijalo u zaključanoj crkvi i u prisutnosti samo jednog svećenika. »Otišao sam u Lenjingrad i tamo nastavio studij od 1967. do 1972. Kad me je 1973. otkrila tajna služba (KGB) jer sam bio svećenik, isključen sam sa sveučilišta i osuđen na rad u građevinarstvu. Potajice sam pomagao u Bjelorusiji u ispovijedanju, a 1976. poslan sam u Kazahstan, Uzbekistan i potajice pružao utjehu vjere brojnim Poljacima, Nijemcima i Rusima.« Nakon toga slan je na rad po logo-

Svjedočanstvo Josifa Svidnitskyija

Josif Svidnitskyi rođen je 25. prosinca 1936. u Ukrajini (Winniz) kao sedmo dijete u obitelji. Jednoga dana oca su mu odveli na teški rad jer roditelji nisu htjeli ući u zadrugu u koju su ih tjerali predstavnici komunističkih vlasti. Zbog gladi je umrlo petero njegove braće. Rimokatolička župa Murafa, kojoj je pripadala njegova obitelj, brojila je oko 4000 vjernika. Godine 1932. župna crkva je zaključana, pretvorena u magazin za žito, a župnik odveden u logor (Solowki).

U razdoblju od 1944. do 1953. na velikom području njegova rodnoga kraja nije bilo ni jednoga sve-

rima sve do Vladivostoka. U Novosibirsku je osnovao rimokatoličku zajednicu i sagradio crkvicu oko koje se okupila zajednica od 200 ljudi, i tada su nastupili teži uvjeti.

Tajna je policija dugo smišljala kako će ga poslati u Sibir i na rad u gulage. Osobno mu nisu mogli ništa prigovoriti, pa su tražili pomoćnike koji su ga trebali pratiti.

Uhićen je na Božić 1984. i osuđen na 8 i pol godina teškoga rada u logoru. Radio je na pilani u Novosibirskoj Tajgi, a razlog uhićenja bila je tzv. »špijunaža«. Pretresajući njegov stan pronađena je knjiga »Majka Božja Fatimska« s molitvom za obraćenje Rusije. Ta je molitva bila njegov krimen. U gulagu je nosio drva, daske, polugladan, iscrpljen, na temperaturi od – 44 stupnja. Nije gubio vrijeme nego je svojim kolegama tumačio istine vjere i potajice im napismeno davao upute za život i pisao tekstove molitava. Zahvaljuje Božjoj pomoći što je živ.

Godine 1987. nastupilo je vrijeme olakšanja, »perestroika«. To mu je omogućilo oslobođenje 25. ožujka 1987. godine. Opet je započeo skupljati zajednice raspršenih vjernika na udaljenosti od 3300 km dužine do 2500 km širine. Njegov je svećenički rad smetao tajnoj policiji pa je tražila od njega napismeno suradnju s vlašću, u suprotnom ne će moći vršiti javnu službu. Napisao im je: »Ako mi se ne će dopustiti svećenički posao ja ću se obratiti Gorbačovu, i ja se odričem tako dirigirane slobode i vraćam se u gulag; ili ću biti priznati slobodan svećenik ili se dragovoljno vraćam umrijeti u zatvor.« Kad su vidjeli da ga ne mogu slomiti, omogućili su mu da djeluje u Taškentu, gradu u kojemu je osnovao župu Fergana.

U Uzbekistanu je od 1987. do 1992. osnovao šest župa i sagradio im kapele. Potom je otišao raditi u Sibir. Morao je prevaliti tisuće kilometara da bi mogao pohoditi svoje vjernike i pružiti im utjehu vjere.

Njegov svećenički rad, ponos i gorljivost urodili su plodom te je samo u Ukrajini porastao broj svećenika s tri u 1935. na 20 u 1976., dok danas u Ukrajini brojimo oko 300 svećenika, tri bogoslovna sjemeništa i šest biskupija.

U Rusiji su u brazdama njegova rada izrasla također brojna zvanja jer danas postoji 270 župa sa 250 svećenika. Značajno je i njegovo svjedočanstvo o Ukrajini gdje je Katolička crkva 1945. bila zabranjena. Ljudi su se skupljali na grobljima i molili krunicu. Vjernici su slali zahtjeve i u Kijev i u Moskvu na sve moguće adrese da im dopuste imati kapelu. Prosvjedovali su i pred ministarstvima u Kijevu i u Moskvi. U međuvremenu su brojni ljudi ubijeni, tako da je zajednica u Murafi, koja je brojila nekoć 5000 vjernika, smanjena na 2000. Mnogi su od njih odvedeni u gulag i nikad se nisu vratili.

»Vjerska sloboda je za katolike jedan novi svijet. Kad držim vjeronauk u Murafi, na pouku dolazi 860 djece u dobi od 7 do 17 godina. U komunističkom razdoblju bilo je zabranjeno okupljanje više od pet ljudi u kućama, a time se htjelo zabraniti da ljudi mole po obiteljima. Plod je novodošle slobode da se mnoge molitvene skupine okupljaju po obiteljima na zajedničku molitvu.«

Doživio je i tu zadovoljštinu da su se neki djelatnici iz bivšega komunističkog režima došli osobno ispričati i moliti za oproštenje zbog krivog svjedočenja protiv njega.

Nakon izlaska iz zatvora poslao je mnoga pisma svojim progoniteljima i nevjernicima pozivajući ih na obraćenje. Mnogima koji su ostali u zatočeništvu poslao je Bibliju.

Obavijest čitateljima *Glasnika*

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani – zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost – neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

Dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p. p. 949
10001 ZAGREB

U nizu euharistijskih kongresa kojima je blaženi Alojzije Stepinac nastojao pokrenuti sveopću moralnu i vjersku obnovu u Zagrebačkoj nadbiskupiji bijaše proslavljen i Euharistijski kongres u Đurđevcu, 29. i 30. lipnja 1940. Napominjem da cijeli prikaz pripreme i proslave ovoga kongresa, potom bibliografiju i slikovne zapise čitatelji mogu pronaći u knjizi »Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca«, Zagreb, 2006., str. 379.-390.

Pokaznica u kojoj je nadbiskup Stepinac nosio Presveti Oltarski Sakrament na završetku Euharistijskog kongresa u Đurđevcu, 30. lipnja 1940.

Gospode, otvori oči narodu hrvatskom da sve ima zahvaliti tebi!

Veličanstveno euharistijsko slavlje u Đurđevcu 29. i 30. lipnja 1940.

Piše: J. Batelja

Euharistijski kongres u Đurđevcu, proslavljen 29. i 30. lipnja 1940., bio je događaj kakav još nije zapisan u njegovoj povijesti. Osim što je oko Euharistije okupio Božji narod, označio je početak proslave 1300. obljetnice pokrštenja Hrvata i njegovih veza sa Svetom Stolicom.

Kongres je održan po želji nadbiskupa Stepinca. Đurđevčani su tu zamisao oduševljeno prihvatili i svim silama poradili na tome da se, unatoč burnim vremenima, u Đurđevcu održi euharistijski kongres. U pripremi kongresa župniku J. Novoselu pomagao je Pripremni odbor, kojemu su na čelu bili kateheta vlč. Ivan Šabarić i općinski načelnik Stjepan Ferenčić.

Uspješne pripreme unatoč poteškoćama

Održano je više sjednica i prigodnih govora, to više što su malo pomalo počele među građanima Đurđevca kolati pripovijesti kako »u ovakvim ratnim prilikama može doći i naša zemlja do rata s Italijom, a mi ćemo slaviti 1300. godišnjicu veze sa Svetom Stolicom«. Glavni agitatori protiv kongresa bili su Marko Matko, vođa Seljačke sloge, i njegovi politički istomišljenici. Župnik Šabarić je o njima u Župnoj kronici zabilježio sljedeće: »Njegovi ljudi su ološ, bezvjerci, anarhisti, bore se jezikom protiv kongresa.«

Župna crkva sv. Jurja u Đurđevcu

No, sve poteškoće svladane su marljivim radom predsjednika Kongresnog odbora gosp. Ivana Šabarića, domaćeg katehete, tajnika Stjepana Dolenčića, te učiteljstva mjesne osnovne škole, koje je uvelike pripomoglo materijalno i moralno da Kongres što ljepše uspije na ponos Đurđevcu. Mjesna općina na čelu sa Stjepanom Ferenčićem, načelnikom, svjedoči župnik Šabarić, »nije dala za tu slavu niti pare, već su se vijećnici svađali da je to jedan luksuz koji ne treba«.

Za što bolju pripremu i što brojnije sudjelovanje u kongresnim slavljima, Odbor Euharistijskog kongresa u Đurđevcu uputio je pozive svim župnicima đurđevačkog dekanata i Podravine, u kojem je istaknuo sljedeće misli: »S tim kongresom naša Podravina započinje jubilejsku godinu na spomen hiljadu tristo godišnjice veza hrv. naroda sa Svetom Apostolskom Stolicom. Za to će ovaj kongres biti javna manifestacija naše vjere i privrženosti Svetoj Apostolskoj Stolici. Treba dakle da se nađe na okupu sva naša katolička Podravina.«

Neposredna priprema za kongres bila je devetnica u župnoj crkvi, koju je vodio domaći župnik preč. J. Novosel.

Iščekivanje nadbiskupa Stepinca

Na Petrovo, 29. lipnja 1940. Đurđevac je osvanuo u svečanom ruhu. Kuće su bile okićene hrvatskim trobojnicama, a ulicama su se nizali lijepi slavoluci. Napravila ih je školska omladina s nastavnicima i profesorima.

Iako je vrijeme bilo kišovito, narod se već poslije 6 sati počeo skupljati pred zelenim slavolukom za doček svoga natpastira i hrvatskog metropolita dr. Alojzija Stepinca. Među svećenstvom koje je dočekalo preuzvišenog nadbiskupa zapaženi su preuzvišeni gosp. dr. J. Carević, biskup dubrovački, mons. Pavao Jesih, generalni duhovnik Katoličke akcije, preč. Kapić, preč. A. Blaga i drugi.

Bio je prisutan kotarski predstojnik gosp. Levin Eršeg, major Marijan Radović, načelnik S. Ferenčić s općinskim vijećem, organizacija HSS-a na čelu sa svojim predsjednikom V. Sulimancem, dr. F. Pihač predsjednik Suda, J. Kovačić, šef stanice, Stjepan Jančiković, veterinar, inž. I. Šavor, dr. I. Vedriš iz Koprivnice, Priređivački odbor na čelu s predsjednikom vlč. gosp. I. Šabarićem, predstavnici zanatske i obrtne zadruge, katolički muževi i žene, Društvo Zrinski, va-

trogasci s glazbom, đačka omladina s učiteljima i drugi.

Govor hrvatskog metropolita

Nešto poslije 6 sati, nekoliko tisuća oduševljenih vjernika pozdravilo je preuzvišenog gospodina nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca, koji je došao autom iz Zagreba u pratnji pomoćnog zagrebačkog biskupa dr. Josipa Lacha i vlč. gospodina dr. Kolareka.

Najprije je nadbiskupa pozdravio načelnik Đurđevca Stjepan Ferenčić zaželjevši mu sretan boravak. U ime svećenstva pozdravio ga je đurđevački dekan preč. A. Blaga. Predsjednik Priređivačkog odbora vlč. gosp. I. Šabarić zaželio mu je dobrodošlicu, a učenica III. razreda pučke škole Zora Jedrašić pozdravila ga je u ime najmlađih.

Mi vjerujemo da je pod Bijelim Kruhom nazočan onaj isti koji je uzašao na nebo. On je ovdje sada, uvijek do konca svijeta, jer naslada je moja biti sa sinovima ljudskim (usp. Izr 8, 31). Ovaj kongres treba još više oživjeti tu vjeru. U njemu nam je u današnje vrijeme jedini spas.

Nakon toga duga je povorka krenula je u crkvu gdje je nadbiskupa pozdravio domaćin preč. gosp. J. Novosel. Nadbiskup je zahvalio na riječima dobrodošlice i u prigodnom nagovoru istaknuo kako je njega i sve nazočne na ovaj kongres dovela želja da se poklonimo Bijeloj Hostiji, u kojoj gledamo živoga Boga. Rekao je:

»(...) Mi vjerujemo da je pod Bijelim Kruhom nazočan onaj isti koji je uzašao na nebo. On je ovdje sada, uvijek do konca svijeta, jer naslada je moja biti sa sinovima ljudskim (usp. Izr 8, 31). Ovaj kongres treba još više oživjeti tu vjeru. U njemu nam je u današnje vrijeme jedini spas. U današnje vrijeme, kad nas ubija bol i žalost nad obiteljima bez kuća, nad porušenim selima, moralnom kaljužom. A još više ubija nas bol kad znamo da smo svemu tome mi sami krivi. Ali isti onaj Bog, koji nas kažnjava, oprašta nam radi milosrđa svoga. Nastojmo da iskoristimo ovaj kongres, pružimo ruke Bogu s vrućom molitvom da blagoslovi sve nas pojedince, sve obitelji, našu domovinu Hrvatsku, da nas do kraja očuva od strahota rata. Krist nas je poštedio, ali ako bismo bili objektivni, trebali bismo reći da smo zaslužili kaznu zbog kletve koja se raširila po narodu.«

Priredba i misa ponoćka

U 21 sat na posebnoj pozornici, u parku priređenoj za tu zgodu, prikazivan je Soljačićev igrokaz *Sv. Misa i žive slike*. Kandidatice sestara milosrdnica iz Zagreba, pod vodstvom sestre dr. Rafaele Grašovec, ostavile su svojom izvedbom snažan dojam. Izvedene žive slike, bile su prikazane savršeno i uvjerljivo, a to zahvaljujući S. Josihu, akademskom slikaru, koji je režirao priredbu. Tri posljednje slike: Posljednja večera, Slava Euharistije i Vječna svemirska žrtva, na želju publike morale su se još jednom ponoviti.

Poslije igrokaza vjernički je narod pošao u crkvu s nakanom da se ispovijedi i dočeka misu polnoćku koju je služio preč. Pavunić, župnik i apostolski protonotar, a propovijed je održao mons. P. Jesih. Kroz čitavu noć narod je bio u crkvi, klanjao se Presvetoj Euharistiji i molio Krista za obilje blagoslova.

Staleške mise u nedjeljno jutro

U nedjelju ujutro bila je misa za muževe, za vrijeme koje je propovijedao o. Teofil Harapin, i misa za mladiće, na kojoj je propovijed održao vlč. Sanković. Bila je i misa za žene, tijekom koje je progovorio o. M. Vodanović te misa za djevojke s propovijedi vlč. Sinkovića.

U 8 sati služio je preuzvišeni biskup dr. J. Lach Svetu Misu, pod kojom je pričestio 1500 učenika pučkih škola iz Đurđevca, Virja i Kalinovca. Poslije mise preuzvišeni biskup dr. Carević blagoslovio je zastavu Hrvatskih katoličkih đaka građanske škole. Kume su bile gospođe A. Kranjčev i F. Pencel. U prigodnom nagovoru biskup je pozvao hrvatsku katoličku omladinu, uzdanicu hrvatskog naroda, da visoko nosi svoj barjak na kojemu je križ, znak slave i pobjede, i da vrši dužnosti svojega staleža.

Pontifikalna misa i propovijed o. Poglajena

Od ranih jutarnjih sati stizale su procesije iz sela ravne Podravine na pontifikalnu

Svetu Misu. Procesije s velikim brojem vjernika stigle su iz Kloštra, Kalinovca, Virja, Peteranca, Virovitice, Brega, Molva, Miholjanca i drugih mjesta. U 10 sati započela je Sveta Misa koju je slavio preuzvišeni nadbiskup dr. Alojzije Stepinac uz brojnu asistenciju.

Propovijed je održao o. Poglajen, D. I. Između ostaloga rekao je i ovo:

»Danas nakon jučerašnje oluje pojavilo se sunce, kao da nas hoće upozoriti da će granuti i onda kad se pojavi sunce Euharistije. Trebala je ta bura da nam pokaže kako poslije nje dolazi sunce, dolazi Božja svemoć. Ovaj kongres ujedno je i otvorenje jubilarne godine, proslave 1300. godišnjice veza sa Stolicom sv. Petra. Iz Petrove stijene prostrujale su rijeke milosti nad malim hrvatskim narodom, a on je već prije 1300 godina uputio brod svoj u Kristovu pećinu. Ujedno od tog časa nastaje povijest hrvatskog naroda. Prestajemo se skitati i postajemo samostalna kršćanska država. Božji blagoslov preko Pape silazi na ovu opjevanu zemlju. U hrvatski narod ulazi snaga koja ga je držala kroz vjekove. Mnogi su narodi prešli preko nas, prolili smo krv za Krista i Crkvu, ali nas nisu mogli uništiti. Odakle nam ta snaga? Odakle i svima! Iz male, bijele hostije! Trebamo se već jednom obračunati s barbarstvom, koje je osobito kletva. Nemojmo primati od onih koji nas hoće uništiti ono što je najružnije. Kriste, mi smo tvoji, čuvaj nas!«

Zborovanje

Za vrijeme misnoga slavlja skladno je pjevao Mješoviti zbor učenika pučke škole iz Pitomače. Poslije pontifikalne Svete Mise predsjednik kongresnog odbora vlč. g. I. Šabarić, kateheta, otvorio je zborovanje i predložio brzojavne pozdrave Svetome Ocu Piju XII., apostolskom nunciju E. Pellegrinettiju i dr. V. Mačeku, vođi Hrvata. Brzojav Svetome Ocu bio je ovog sadržaja:

»Njegova Svetost papa Pio XII.
Città del Vaticano

Hrvati katolici okupljeni pod vodstvom svojih biskupa na Euharistijskom kongresu u Đurđevcu, slaveći početak jubileja 1300. godišnjice veza sa Svetom Stolicom zahvaljuju za blagodati jubilejske godine i obnavljaju nepokolebivu vjernost i sinovsku odanost Petrovoj Stolici i mole apostolski blagoslov.«

Prigodne govore održali su prof. Petar Grgec, gđa Sofija Brajša i gosp. Podolšak. Nakon što su se izredali govornici, pročitane su i usvojene rezolucije.

Teoforička procesija

Na pontifikalnoj Svetoj Misi i zborovanju bilo je više od 15.000 ljudi.

Poslije podne u 16 sati bila je svečana teoforička procesija. Iza križa išle su brojne povorke. Bili su tu svrstani vjernici iz župa: Miholjanec, Virje s vatrogasnom glazbom, Hlebine, Ždala, Virovska Drenovica, Virovitica, Jelačićevo, Kalinovac s glazbom, Kloštar, Molve, Pitomača i Sesvete.

Slijedili su križevi s pet zastava, pa kandidatkinje sestara milosrdnica iz Zagreba u prekrasnim posavskim i slavonskim nošnjama. Iza njih su išla djeca pučke škole s ljiljanima, papinskim i hrvatskim zastavicama, zatim tri grupe djevojaka u plavim i bijelim haljinama sa simbolima muke Isusa Krista, svećenstvo među kojima preuzvišena gospoda biskupi dr. Carević i dr. Lach, presvijetli Pavunić, preč. A. Blaga, dekan i drugi. Zatim su išle djevojčice u bjelini i Sveto Otajstvo, koje je nosio preuzvišeni gosp. nadbiskup. Iza nebnice koračali su predstavnici vlasti i potom muškarci i žene Đurđevca. Bilo je oko 10.000 ljudi.

Završna riječ hrvatskog metropolita

Kad je procesija završila, otpjevana je zahvalnica *Tebe Boga hvalimo* i podijeljen blagoslov s Presvetim Sakramentom. Tada je, prije razilaska, hrvatski metropolit održao završni govor na temu »Oni koji su na vlasti, neka uvijek imaju na pameti da je vlast od Boga«. Između ostaloga, dr. Stepinac je rekao:

»Završujući ovaj kongres, ne znam da li bih ga mogao završiti ljepše nego primjerom iz *Svetog pisma* kad je Isus išao u Jerihon, i na putu ga stadoše vikati dva slijepca. Kad ih upita što žele, odgovoriše: Gospode, da progledamo (usp. Mt 20, 29-34). Kad bi me Isus sada upitao što želim, odgovorio bih isto što i slijepci. Gospode, da progledamo; da progledaju oni koji su na vlasti, te da uvijek imadu na pameti da je vlast od Boga. Otvori oči,

Stari grad u Đurđevcu

Gospode, mladeži našoj da štuje svoje roditelje i spoznaje 4. zapovijed. Otvori oči poslodavcima da prema slugama i radnicima postupaju kao s ljudima. Otvori oči slugama i radnicima da spoznadu da nema raja na zemlji, izim u tebi, Gospode. Gospode, otvori oči narodu hrvatskom koji stoji na pragu jubilarne godine da sve ima zahvaliti tebi i da ti obeća, da će biti uvijek tvoj narod Božji.«

Značajni uspjesi kongresnog događaja

Ovo euharistijsko veleslavlje ravne Podravine završeno je pjesmom »Do nebesa nek se ori«. Tako su Hrvati Podravine odali Kristu u Presvetoj Euharistiji zadovoljštinu za grijehe i zamolili ga da ih štiti i brani, da i dalje bdije nad njima jer u njemu su najsigurniji.

Kongres u Đurđevcu ostavio je na sve sudionike dobar dojam. Bila je to prava smotra snage katoličkog osjećaja Hrvatske Podravine, koja je ovom manifestacijom očitovala svoju tradicionalnu odanost i privrženost katoličkoj vjeri. Prema kazivanju župnika Novosela, na Kongresu se »okupilo blizu 30.000 ljudi koji su se u skrušenosti klanjali presvetoj Euharistiji«.

Osim toga, bila je to prema očitovanju župnika Novosela, »manifestacija katoličkih snaga i organizacija, koje su se okupile u okviru Katoličke akcije uz svoje župe. Tu su bile zastupane župe: Biškupec, Carevdar, Drnje, Đurđevac, Hlebine, Jelačićevo, Kalinovac, Kloštar, Koprivnica, Križevci, Kuzminec, Ludbreg, Zagreb, Ždala, Bregi Koprivnički, Novigrad, Virovitica, itd.«

Po završetku kongresa vjernici su se vratili svojim kućama pod dubokim dojmom koji je na njih učinila ova velebna euharistijska manifestacija. Nade snage prostrujale su tih euharistijskih dana nad Hrvatskom Podravinom, koja je uvijek živo sudjelovala u izgradnji katolicizma u Hrvatskoj i na čijem su tlu ovom manifestacijom otvorene i jubilarne svečanosti povodom 1300. godišnjice pokrštenja Hrvata.

Znakovito je što se župnik i pri završetku opisa Euharistijskog kongresa održanog u Đurđevcu latio opisati neprijateljsko djelovanje »Seljačke Sloge«, koja se protivila odvijanju kongresa. Učinio je to ovim, vrlo oštrim, riječima: »Prigodom ovog velebnog Euharistijskog slavlja ružno se ponijela 'Seljačka Sloga', privatno društvo bezvjerca Marka Matkova.

Njegovo društvo skroz bezvjerski odgojeno bilo je pasivno i dapače ometalo rad oko kongresa. U njegovom društvu pokupljen je ološ đurđevački, propali panduri, pisari, većinom bezvjerci (...). Među njegovima istaknuli se kao najveći prostaci Đuro Vidaković i Ignac Topolčić, koji je iz štale sa zamazanim šurcem, a i sam zamazan skočio na ulicu da promatra procesiju, na sramotu svoju. Te godine bilo je 40.850 sv. Pričesti.«

Prije osam godina umro je kardinal Franjo Kuharić

U četvrtak 11. ožujka 2010. navršit će se osam godina od blažene smrti nadbiskupa zagrebačkoga i kardinala Franje Kuharića, za kojega je papa Ivan Pavao II. posvjedočio da bijaše »cijenjen i zaslužan pastir, koji je znao velikodušno, mudro i vjerno služiti Božjem narodu povjerenom njegovoj pastoralnoj brizi« i da bijaše »čovjek potpuno posvećen evanđeoskoj zadaći, davši dosljedno svjedočanstvo za Krista, neumorno ulijevajući pouzdanje i hrabrost vjernicima u tijeku teških kušnji kojima je bila izložena hrvatska zemlja«.

Kardinal Kuharić rođen je 15. travnja 1919. u Pribiću; za svećenika ga je 15. srpnja 1945. zaredio bl. Alojzije Stepinac. Pomoćnim biskupom zagrebačkim imenovan je i posvećen 1964. Nadbiskupom zagrebačkim postao je 1970. Ivan Pavao II. imenovao ga je kardinalom u konzistoriju održanom u Vatikanu 2. veljače 1983. Godine 1997. je umirovljen. Pokopan je u zagrebačkoj katedrali 14. ožujka 2002.

Od rane mladosti imao je priliku promatrati život i rad nadbiskupa Stepinca. O tome je posvjedočio u propovijedi na Stepinčevo 1971. ovim riječima: »Kao sjemeništarac i kao student teologije imao sam više puta priliku da ga susretnem i izbliza promatram. Osnovni dojam koji sam od njega zadržao kao mladić bila je njegova ozbiljnost (...). Ali uvijek smo u njegovoj blizini doživljavali sigurnost, ohrabrenje. Pitali smo se: odakle njemu ta sigurnost i ta odlučnost i ta jasnoća kad je trebalo reći jasnu riječ i izvršiti svoju dužnost. Otkrivali smo da je sva njegova sigurnost bila u Bogu!«

Tu je sigurnost živio nadbiskup i kardinal Franjo Kuharić. Neka ovogodišnja obljetnica njegove smrti i sve štovatelje bl. Stepinca nadahne da odlučno primjenjuju kršćanska načela u svagdašnjem životu te osjete da je i njihova neslomljiva jakost u Bogu.

Natjecanje na temu: »Kardinal Alojzije Stepinac – uzor svećenika«

Tema i građa Natjecanja iz vjeronauka - vjeronaučne olimpijade učenika i učenica osnovnih i srednjih škole ove će školske godine biti: »Kardinal Alojzije Stepinac - uzor svećenika«. Na taj će se način, sve do državne završnice predviđene na području Zagrebačke nadbiskupije u svibnju 2010. godine, povezivati dva velika aktualna događaja Crkve u 2010.: proteklog lipnja već proglašena Svećenička godina te 50. obljetnica smrti velikana hrvatske vjere, blaženoga kardinala Alojzija Stepinca. Autor građe, koja će sadržavati oko 100 kartica, bit će mons. dr. Juraj Batelja, postulator za kanonizaciju bl. Alojzija Stepinca.

Sva građa za osnovnu i srednju školu nalazit će se na web-stranici *Maloga koncila, Nacionalnog katehetskog ureda HBK* i *Agencije za odgoj i obrazovanje.*

Program natjecanja iz vjeronauka provodi se na tri razine: školskoj (29. siječnja 2010. u 13 sati), županijskoj/međužupanijskoj, nad/biskupijskoj (24. veljače 2010. u 10 sati) i državnoj razini u kategoriji učenika osnovnih i srednjih škola (19.–21. svibnja u Zagrebačkoj nadbiskupiji).

Vlč. Josip Ružman polazi u pratnji vlč. Marka Cvitkušića blagosloviti poprsje bl. Alojzija Stepinca, u Pešćenici 13. rujna 2009.

Poprsje bl. Stepinca u Pešćenici

Sjećajući se kanonskog pohoda bl. Alojzija Stepinca župi Pešćenica i krizme godine 1939., župa Uznesenja BDM u Pešćenici svečano je proslavila blagdan Imena Marijina u nedjelju 13. rujna 2009. Prije misnoga slavlja preč. Josip Ružman, dekan Velikogoričko-odranskoga dekanata, blagoslovio je ispred župne crkve poprsje blaženoga Alojzija Stepinca, rad akademskog kipara Pere Jelisića.

Liturgijsko pjevanje skladno je animiralo KUD sv. Florijana iz Poljane Lekeničke, filijale pešćeničke župe.

Zagrebački nadbiskup i njegov kler u Staroj Gradiški, Jasenovcu i Petrinji

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je 24. rujna 2009., zajedno sa zagrebačkim pomoćnim biskupima, svećeničko hodočašće Zagrebačke nadbiskupije u mjesta stradanja za vrijeme Drugoga svjetskoga rata i Domovinskoga rata, u Staru Gradišku, Jasenovac i Petrinju.

Prva postaja hodočašća bila je Stara Gradiška. Svećenici su obišli zatvorski kompleks i gradilište nove župne crkve koja se podiže u spomen na stradanje svećenika, redovnika i redovnica te vjernika koji su bili mučeni i zatočeni u kaznionici u Staroj Gradiški. Kardinal Bozanić je u nagovoru svećenicima rekao da je »dirljivo biti pred otajstvom svećeničke žrtve; stajati pred zbiljom i slikama koje su se na ovom mjestu urezivale u pamćenje naše subraće«.

Predavanje pod naslovom »Živjeti evanđelje u prilikama neprijateljstva i progonstva«, održao je dr. Stjepan Kožul.

Druga postaja hodočašća bio je pohod i molitva u župnoj crkvi i spomen-području u Jasenovcu. Naime, u Jasenovcu je za vrijeme NDH i za vrijeme komunističkog režima bilo mučilište brojnih katoličkih i pravoslavnih vjernika, osobito Hrvata nepoćudnih režimima, Srba, slovenskih svećenika i Židova.

Kardinal Bozanić je u svom govoru u župnoj crkvi Uznesenja BDM i sv. Nikole biskupa istaknuo smisao i potrebu kršćanskog pijeteta i molitve, ali i podigao »svoj vapaj za istinom o žrtvama komunističkoga režima, jer na žalost još uvijek se u nas taji, skriva i niječe zločin komunizma učinjen tijekom rata, poraća i sve vrijeme njego-

ve strahovlade«. Postavio je i pitanje: »Zašto i poslije 19 godina od demokratskih promjena još nema popisa žrtava komunizma, ni dužnih obilježja, niti doličnih spomena? Tko to priječi, tko se tome suprotstavlja?«

U nastavku svoga nagovora svećenicima i okupljenim vjernicima i hodočasnicima toga dana kardinal Bozanić je ustvrdio:

»Ne smijemo zaboraviti dragocjeni uzor hrabrih svjedoka, među kojima je, nedvojbeno najuzorniji, blaženi Alojzije Stepinac. Istina o njemu prešućivana je, zatim iskrivljivana, da bi se – prekrivena plaštem laži – morala i još uvijek mora probijati do pameti i srdaca novih naraštaja. Žrtve u jasenovačkome logoru vape za istinom, one vape za istinom i o našemu Blaženiku. Žrtve jasenovačkog logora bit će poštovane kada im se pristupi s poštovanjem, koje se očituje i u brizi za istinitim i cjelovitim popisom žrtava do mjere da ne budu instrument ničijih političkih zabluda i manipulacija.

Dobro znamo koliko su bile, upravo žrtve jasenovačkog logora, iskorištavane u svrhu stigmatiziranja hrvatskoga naroda kao genocidnoga naroda i hrvatske države kao nepoželjne jedinice. Znamo da su zloporabe išle do mjere opravdavanja mnogih ubijanja i zločina koji još uvijek nisu dobili svoje pravo ime; i to ne samo neposredno nakon Drugoga svjetskog rata, nego i u sve vrijeme komunističkoga režima, kao i u pripremanju i provođenju agresije i nasilja u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini osamdesetih i devedesetih godina prošloga stoljeća.

Dobronamjernomu čovjeku ne može biti jednostavno ni razumjeti, a kamoli prihvatiti tumačenje da su žrtve Bleiburga i 'križnih putova' posljedica onoga što je ustaški režim počinio u Jasenovcu. Skamenjeni od čuđenja mogli smo slušati opravdavanja nasilnika u Domovinskome ratu (1991. - 1995.) koji su tolike poubijali, razorili mnoge obitelji i domove, nanijeli neizrecivu bol i protjerali s njihovih ognjišta nevine ljude, kao da je to bilo preventivno djelovanje da se ne bi ponovila zvjerstva iz ustaškoga logora u Jasenovcu. Još je nerazumljivije da se danas s političkih pozornica, bez posljedica za javno izgovorenu laž, propagira da je Katolička crkva uporište ustaštva.«

Ovo hodočašće svećenika Zagrebačke nadbiskupije završilo je misom u župnoj crkvi sv. Lovre u Petrinji. »Na mjestu gdje sada stojimo, pod predivnim svodom koji nas podsjeća na krasotu i čistoću neba, pred petnaestak godina stajalo je zgarište na kojemu oganj mržnje i zla nije bio ostavio ni kamena na kamenu. Što nije bilo uništeno plamenom, razrušila je ruka razorne mržnje. No, to je samo najsvježija rana na tijelu ove drevne crkve i ovoga vjernoga petrinjskoga puka i cijele Banovine«, rekao je u homiliji zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić dodavši da je sličnu sudbinu rušenja crkava i ostavljanja domova ovaj kraj proživljavao i u vrijeme Drugoga svjetskoga rata i poraća. Prokomentirao je pritom da zlo, koliko god dugo vuklo svoj trag i koliko god bilo snažno, nikada ne slavi konačnu pobjedu.

Umrla s. Marija Gracija Kovačić

Na blagdan sv. Franje Asiškoga, 4. listopada 2009. preminula je s. M. Gracija Kovačić. Rođena je 22. siječnja 1948. u Šapronu u Kalniku, općina Križevci. U samostan je došla 14. kolovoza 1966., prve zavjete položila je 15. kolovoza 1968., a doživotne 15. kolovoza 1973.

Došla je u Zagreb gdje je započela svoju redovničku formaciju. Nakon polaganja prvih zavjeta jedno vrijeme bila je u Kući matici i obavljala kućne poslove. Godine 1969. odlazi u Zemun i pohađa Srednju medicinsku školu i po završetku počinje raditi u Zemunskoj bolnici. Kroz devetnaest godina neumorno je služila bolesnicima svih vjera i nacionalnosti. Za vrijeme Domovinskog

rata godine 1992. dolazi u Zagreb i počinje raditi u Bolnici sestara milosrdnica u Vinogradskoj ulici. Budući da je već poboljevala, godine 1995. ulazi u privremenu invalidsku mirovinu. Sada započinje njezin novi oblik služenja u Spomen-zbirci bl. Alojzija Stepinca. Kroz devet godina radosno je obavljala to služenje i bila tumač i vodič mnogim hodočasnicima. Godine 2004. imenovana je predstojnicom sestarske zajednice u Lužnici, a nakon toga od 2007. radila je na Kamenitim vratima. Život naše s. M. Gracije bio je isprepleten patnjom i radošću, ali se hrabro i s vjerom nosila sa svime što joj je Gospodin slao.

Svoj životopis s. M. Gracija završava riječima: »Hvala Ti, Gospodine, što si me pozvao; a sada kada polazim u taj život (misli redovnički), molim Te: Daj snage da ustrajem i izvršim zadaću što si mi je namijenio!«

Zahvaljujem s. M. Graciji u ime svih štovatelja bl. Stepinca, posjetitelja njegove Spomen-zbirke u Zagrebu i u svoje osobno ime za predani rad uložen za proslavu bl. Stepinca i svjedočanstvo predanog života za Božju čast i slavu i preporučam je svima u molitve.

Nova kapelica bl. Alojzija Stepinca u Vinici

Na području župe Vinica, na tzv. Abrahamovu križanju između Pešćenice Viničke i Vinica Brega, u ponedjeljak 5. listopada 2009. varaždinski je biskup Josip Mrzljak blagoslovio novoizgrađenu kapelicu posvećenu blaženom Alojziju Stepincu. Kapelica je zavjetni dar obitelji Alojza i Božene Krobot iz Varaždina. Na misi je sudjelovalo desetak svećenika iz okolnih župa. Biskupa je na početku euharistije pozdravio domaći župnik i dekan Gornjovaraždinskog dekanata preč. Valent Posavec.

Biskup je pozvao župnika i sve okupljene vjernike da se svake godine upravo početkom listopada u toj kapelici proslavi njezin zaštitnik jer je početkom listopada 1946. (točnije 11. listopada) zaključen sramotni proces kojim je Alojzije Stepinac osuđen na 16 godina zatvora i 5 godina gubitka političkih i pojedinih građanskih prava, čime je počelo njegovo mučeništvo koje je proveo u sužanjstvu u lepoglavskom zatvoru i kućnom pritvoru u Krašiću do smrti 10. veljače 1960. godine.

Uspostavljena nova župa bl. Alojzija Stepinca

U naselju Andrije Hebranga u Slavonskom Brodu u nedjelju 11. listopada 2009. svečano je uveden u službu vlč. Tomislav Ćurić, prvi župnik nedavno osnovane župe posvećene bl. Alojziju Stepincu.

Svečanost uvođenja novog župnika i proglašenje uspostave župne zajednice predvodio je pomoćni đakovačko-osječki biskup Đuro Hranić, a uz župnika Ćurića koncelebrirali su nadbiskupov tajnik Robet Jugović i Ivan Lenić, župnik župe Gospe Brze Pomoći, iz čije je župe i osnovana spomenuta župa, a koji je poduzeo brojne korake do njenog osnivanja. Uz brojne domaće vjernike okupili su se i vjernici župe Gospe Brze Pomoći, a potporu novoj župi svojom su nazočnošću iskazali i predstavnici gradskih vlasti na čelu s gradonačelnikom Mirkom Dusparom i županom Danijelom Marušićem. Dekret o uspostavi župe pročitao je župnik Lenić, a o imenovanju novoga župnika tajnik Jugović.

U Beogradu predstavljena knjiga o bl. Alojziju Stepincu

Na 54. Međunarodnom beogradskom sajmu knjiga 26.10.2009. na štandu hrvatskog izdavača HARAHVATI d.o. o. iz Dugog Sela, a u okviru paviljona nakladnika HGK, predstavljena je knjiga (dramski prikaz) Tomislava Grge Antičića *Kardinal frontova Alojzije Stepinac*. Isto djelo predstavljeno je i na književnoj večeri u isusovačkoj župi sv. Petra u Beogradu gdje su beogradski Hrvati pažljivo slušali i s oduševljenjem pozdravili predstavljače iz Zagreba Antu Matića i Tomislava Grgu Antičića.

Blagoslov kipa bl. Alojzija Stepinca u Speyeru

Zauzetošću voditelja Hrvatske katoličke zajednice u Speyeru vlč. Milivoja Galića, u subotu 17. listopada 2009., u crkvi sv. Josipa u Speyeru, varaždinski je biskup mons. Josip Mrzljak tijekom euharistijskog slavlja blagoslovio kip bl. Alojzija Stepinca. Kanonik speyerski mons. Bender tom je prigodom istaknuo kako će kip bl. Alojzija Stepinca, koji će trajno ostati u crkvi sv. Josipa u Speyeru, biti znak povezanosti te njemačke zajednice s Hrvatima katolicima kako u tom gradu, tako i općenito.

Delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić napomenuo je kako se velik broj Hrvata u Njemačkoj utječe zagovoru bl. Alojzija Stepinca. Stoga je sasvim prirodno da su ga mnoge hrvatske katoličke zajednice i misije u Njemačkoj uzele za svoga zaštitnika. Potom je kazao kako ta župna crkva nije jedina u kojoj je Blaženikov kip. On se nalazi i u Freiburg-Stühlingeru u crkvi Srca Isusova, u Kölnu u *Minoriten Kirche*, kao i u misijskim centrima u Kölnu i Essenu te u dvorištu misijskog centra ispred kapele u Münchenu i sl. »Veseli me da se glas o njegovoj svetosti širi i izvan domovinskih granica.«

Autori kipa su Marija i Branko Rizlić iz Orubice kod Slavonskog Broda.

Molitva hrvatskih biskupa na stratištu »Daksa«

Hrvatski nadbiskupi i biskupi, okupljeni na 39. plenarnom zasjedanju HBK u Dubrovniku od 20. do 22. listopada 2009., pohodili su u srijedu 21. listopada otok Daksu pokraj Dubrovnika i pomolili se za sve žrtve koje su jugokomunističke vlasti pogubile na tom otoku u listopadu 1944. godine. Na tom je mjestu komunistička strahovlada otvorila prvo masovno stratište, koje je bilo preteča Bleiburga i Križnoga puta. Nažalost, zločinci su do danas ostali nekažnjeni i neprocesuirani.

Prigodnu molitvu predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Marin Srakić, predsjednik HBK.

Izjava Komisije »Iustitia et pax« HBK o 20. obljetnici pada Berlinskog zida

Iz opširnog priopćenja Komisije »Iustitia et pax« HBK o 20. obljetnici pada Berlinskog zida, objavljenog 9. studenoga 2009., donosimo sljedeće misli:

1. Mi držimo da je dobro i pravo je da se kod nas još uvijek istražuje, sjeća i s dužnim poštivanjem obilježava mjesta i događaje vezane za zločine iz Drugoga svjetskog rata, a koje su počinili strani agresori, promicatelji totalitarnih ideologija fašizma i nacizma, kao i njihovi suradnici unutar pojedinih zemalja bivše Jugoslavije. Pravedno je i da se strašni zločini, koje je međunarodna zajednica proglasila nezastarivima, a to su: genocid, ratni zločini i zločini protiv čovječnosti, uvijek kažnjavaju.

2. Nije, međutim, ni dobro ni pravedno da se, 64 godine nakon toga rata i nasilne uspostave komunizma, još uvijek taji, skriva i niječe ratne i poratne zločine komunističkog totalitarizma, kao i teror toga režima, različitoga intenziteta, tijekom 45 godina njegove strahovlade. Još je manje dobro i pravedno da se o 20. obljetnici pada Zida pokušava braniti i rehabilitirati komunizam.

3. Podsjećamo da je ove godine Europski parlament proglasio 23. kolovoza Europskim danom spomena na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima (...). Europski dan spomena kod nas je potpuno prešućen – premda je i Hrvatski sabor dobio taj tekst i poziv na obilježavanje od Europskog parlamenta – što nije dobro za zemlju koju se ta problematika snažno i bolno tiče.

4. Nijekanje i nekažnjavanje zločina komunizma stječe tako s vremenom »pravo građanstva«, na što upozorava srpanjska izjava 56 članica Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi, koja stavlja znak jednakosti između nacističkih i komunističkih zločina.

Kardinal Josip Bozanić je u nedjelju 20. rujna 2009. blagoslovio kip bl. Alojzija Stepinca i križ u spomen hrvatskim mučenicima i svim žrtvama hrvatskog naroda, koji su dali podići župljani župe Hrnetić predvođeni župnikom Markom Dujmom.

Oltar s moćima bl. Alojzija Stepinca u Gvozdu

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić je na svetkovinu Krista Kralja, u nedjelju 22. studenoga 2009., predvodio misno slavlje i posvetio novoizgrađenu župnu crkvu sv. Petra i Pavla u Gvozdu te blagoslovio župnu kuću.

Prije posvete oltara u nj su ugrađene moći kardinala bl. Alojzija Stepinca. Taj čin je kardinal Bozanić popratio riječima: »Ove moći u ovoj vašoj crkvi predstavljanju stalnu nazočnost našega bl. Alojzija Stepinca. Sjetite se toga i upravljajte molitve našem blaženiku. On je blizu Boga, ali je bliz i vama.

On vas čuje, on će vas uslišati. Zato rado ovdje dolazite moleći zagovor bl. Alojzija Stepinca.«

Utemeljene Sisačka i Bjelovarsko-križevačka biskupija

Papa Benedikt XVI. utemeljio je 5. prosinca 2009. Sisačku i Bjelovarsko-križevačku biskupiju. Sisačkim biskupom imenovao je mons. Vladu Košića, dosadašnjega zagrebačkog pomoćnog biskupa, biskupom bjelovarsko-križevačkim imenovao je mons. Vjekoslava Huzjaka, dosadašnjeg generalnog tajnika HBK.

Utemeljenjem dviju novih biskupija Zagrebačku crkvenu pokrajinu sada čine: Zagrebačka nadbiskupija kao sjedište metropolije te sufraganske biskupije; Križevačka eparhija za vjernike bizantskog obreda te biskupije Varaždinska, Sisačka i Bjelovarsko-križevačka.

Katedrala Sisačke biskupije bit će sadašnja župna crkva Uzvišenja sv. Križa u Sisku, a sveti Kvirin, biskup i mučenik iz Siska, bit će zaštitnik biskupije.

Katedrala Bjelovarsko-križevačke biskupije bit će sadašnja župna crkva svete Terezije Avilske u Bjelovaru, a sadašnja crkva svetog Križa u Križevcima bit će konkatedrala. Zaštitnik Bjelovarsko-križevačke biskupije bit će sveti Marko Križevčanin, mučenik iz Križevaca.

IZDANJA POSTULATURE

Donosimo popis knjiga koje je o blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj Glasnika može naručiti na adresi Postulature: Kaptol 18, pp 949, 10001 Zagreb:

- BARBOUR, H. Ch. i BATELJA, J., **Svjetlo na putu života**, popravljeno i prošireno izdanje (2007.) službenoga duhovnog životopisa kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika, uz njegovo proglašenje blaženim (1998.) (50 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje**, Zagreb, 1990. (30 kn + poštarina)
- **Sluga Božji Alojzije Stepinac** (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995. (30 kn + poštarina)
- Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke** (1934.-1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000. (100 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca**, izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (180 kn + poštarina)
- VRANEKOVIĆ, Josip, **Dnevnik (1. dio), Bilješke o životu i djelovanju u Krašiću zatočenog nadbiskupa zagrebačkoga i kardinala Alojzija Stepinca.** Pozdravno slovo za knjigu napisao je zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, a uvodne misli i bilješke dr. Juraj Batelja. Pogovor je sastavio fra Bonaventura Duda, a ilustracije su iz arhiva Postulature (100 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Blaženi Alojzije Stepinac i grad Jastrebarsko. Euharistijski kongres 1939. i pohod ratnoj siročadi 1943.**, Zagreb, 2008. (30 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Blaženi Alojzije Stepinac i grad Varaždin**, Zagreb, 2008., (50 kn + poštarina)
- **Litanije u čast bl. Alojzija Stepinca** možete naručiti na adresi Postulature.

Molitvena zajednica blaženoga Alojzija Stepinca

Već sedmu godinu u Zagrebu djeluje Molitvena zajednica blaženoga Alojzija Stepinca. To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti evanđelje, nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time i duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samoga hrvatskog naroda, na temeljima četrnaestostoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Molitvenu zajednicu blaženoga Alojzija Stepinca, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol 18
tel. (01) 4814 920

Svaki štovatelj blaženoga Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakoga čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove kauze za proglašenje svetim.

Članovi Molitvene zajednice iz župe sv. Luke u Travnom na hodočašću u Krašić 25. lipnja 2009. Osim župne crkve i župnoga dvora, u kojima je izdržavao kaznu bl. Alojzije Stepinac, pohodili su na mjesnom groblju grob župnika Josipa Vranekovića i grob Barbare i Josipa Stepinac, Blaženikovih roditelja, te spomen-područje Jazovka gdje su stradale brojne žrtve komunističkoga progona.

Uz molitvu svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakoga 10. dana u mjesecu u slavlju sv. mise ili na molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi uspješnom dovršetku postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

S vjerom u Općinstvo svetih, za svoje potrebe i potrebe braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika s nakanom što skorijega njegova proglašenja svetim.

Molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca u župi sv. Luke ev. Travno (Zagreb)

Molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca u župi sv. Luke evanđelista u Travnom u Zagrebu djeluje od proljeća 2002. Kad su u Glasniku »BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC« (br. 1-2 godine 2002.) objavljena pravila i ustroj Molitvene zajednice »Blaženi Alojzije Stepinac», u župi je počelo pojedinačno upisivanje u Zajednicu, a uspostavljena je i suradnja s č. s. milosrdnicom Gracijom Kovačić, koja je tada radila u Zbirci iz ostavštine bl. A. Stepinca na Kaptolu.

Naši članovi bili su na susretu upriličenom u čast Blaženika na blagdan sv. Alojzija 21. lipnja 2002. u Sjemeništu na Šalati, te molili na sv. misi u Katedrali, čime je obilježen »Dan molitvenih zajednica štovatelja bl. Alojzija Stepinca», a to je bio i početak njezina djelovanja u Župi sv. Luke.

Način djelovanja

Prvu svetu misu u našoj župi u čast bl. Alojzija Stepinca slavili smo 10. rujna 2002., a predvodio ju je tadašnji župnik Dragutin Papić, moleći zagovor našeg Blaženika za Crkvu i njezine pastire, našu župnu zajednicu, posebno za svećenička i duhovna zvanja te osobne potrebe. Od tada neprekidno svakog 10. u mjesecu slavimo sv. misu u čast našeg Mučenika. Osobita nakana naših sastajanja i molitava jest i njegovo proglašenje svetim. U utorak 10. studenoga 2009. slavili smo 87. svetu misu u čast Blaženika.

Svakog četvrtka prije sv. mise molimo molitve Gospine krunice i naizmjenično litanije u čast Majke Božje, bl. Alojzija Stepinca ili Isusa Velikoga svećenika. Naša je nakana da molitvom Trojedinom Bogu, po zagovoru Majke Božje, Kraljice Apostola, zatim sv. Luke, bl. Alojzija Stepinca i svih hrvatskih svetaca i blaženika preporučamo Crkvu i njezine pastire, duhovna zvanja, bogoslove, sjemeništarce, našu župu i svoje osobne potrebe.

U listopadu 2004. počeli smo u suradnji s Nadbiskupskim bogoslovnim sjemeništem poimenično moliti za bogoslove. Zadnji četvrtak u mjesecu nakon sv. mise svaki član Zajednice uzima listić s imenom bogoslova za kojega moli sljedeći mjesec. Poslije sv. mise slijedi molitveni susret tijekom kojega molimo Večernju iz Božanskog časoslova te upoznajemo život i djelovanje našeg Blaženika. U pojedinim liturgijskim vremenima obavljamo i druge molitve i pobožnosti.

Za blagdan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, imamo klanjanje pred Presvetim Otajstvom, molimo uru preminuća, a organiziramo i tematske izložbe o Blaženiku:

- godine 2003. pod nazivom: STEPINAC MU JE IME;
- godine 2004. pod nazivom: ŽIVOT I DJELO BL. ALOJZIJA STEPINCA;
- godine: 2009.: PISANA DJELA O BL. ALOJZIJU STEPINCU.

Na svetkovinu Bezgrješnog Začeća BDM 8. prosinca 2007. pohodili su našu župu i našu Molitvenu zajednicu bogoslovi našega Bogoslovnog sjemeništa sa svojim rektorom mons. Mijom Gorskim, duhovnikom vlč. Milanom Pušecom, vicerektorima vlč. Karlom Šimekom, vlč. Anđelkom Košćakom i vlč. Damirom Ocvirkom. Misno slavlje predvodio je pomoćni biskup mons. Valentin Pozaić, koji je za vrijeme slavlja podijelio službe lektora jedanaestorici bogoslova i devetorici bogoslova službu akolita.

Hodočašća

Molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca pohodila je Muzej bl. Alojzija Stepinca i njegov grob u katedrali.

Zajednica je više puta hodočastila u Krašić i na Jazovku:

1. Dana 18. lipnja 2005. hodočašće Zajednice predvodio je vlč. Nedeljko Pišković;

2. dana 10. lipnja 2006. s posebnom zahvalom za početak izgradnje naše župne crkve;

3. dana 9. lipnja 2007., uz zahvalu za dovršetak izgradnje župne crkve molili smo i za što skorije njezino posvećenje, za duhovna i svećenička zvanja, posebno za bogoslove;

4. dana 21. lipnja 2008. u zahvalu za izmoljeni dom molitve (župnu crkvu) i druge darovane milosti, a nisu zaboravljeni bogoslovi, svećenici i nova svećenička i duhovna zvanja;

5. dana 25. lipnja 2009. središnja misao hodočašća bila je zahvala za primljene milosti i osobne potrebe, osobito zahvala Presvetom Trojstvu za proglašenje Svećeničke godine, koju smo započeli moleći krunicu na grobu roditelja bl. Alojzija Stepinca. Time smo nastojali zahvaliti svim roditeljima koji su darovali svoje sinove za pastire Crkve Božje, zazivajući blagoslov za mladomisnike i bogoslove. Molili smo i za Domovinu te za osobne potrebe.

Ana Pešt

Molitva vjernika u Svećeničkoj godini

Molitvena zajednica bl. Alojzija Stepinca u župi sv. Luke evanđelista u Travnom u Zagrebu bila je na hodočašću u Krašiću 25. lipnja 2009. Tijekom euharistijskoga slavlja izmolila je molitvu vjernika na nakane svećeničke godine popraćenu pjevanim zazivima: Usliši, usliši, usliši, Bože, prošnje naše! Tekst te molitve vjernika donosimo na korist drugim molitvenim zajednicama:

1. Svemogući Bože, naš je blaženi Alojzije na ovom svetom mjestu mučenički živio, sinovski odan Katoličkoj crkvi i Kristu; daj i nama Duha vjerničke poslušnosti, da predvođeni našim duhovnim pastirima na čelu sa Svetim Ocem Benediktom i nadbiskupom Josipom u ovoj Svećeničkoj godini slijedimo put kojim nas vode izgradnji Kraljevstva Božjeg, molimo te. Usliši, usliši, usliši, Bože, prošnje naše!

2. Dobrostivi Bože, snagom Svetoga Duha rasplamsaj u srcima mladomisnika žar pastirske ljubavi, utisni u njihove živote snagu apostolskog poslanja i propovijedanja nauka Isusa Krista i njegovu ljubav prema svakom čovjeku. Blagoslovi obitelji iz kojih dolaze i župe kamo će biti poslani, molimo te…

3. Brižni Oče, po zagovoru Kraljice Neba, molimo za osobne potrebe naših župljana. Svima bolesnima podari jakost nade i utjehe. Udijeli nam milost poniznosti, poslušnosti i sebedarja, a našem velečasnom župniku Josipu blagoslovi put kojim nas vodi i da mu Svećenička godina bude sretna, sveta i radosna, molimo te…

4. Dobri Bože, blagoslovi mukotrpni rad zemljoradnika, čuvajući njihov trud od vremenskih nepogoda, kako bi težačka muka oplodila zemlju i donijela blagoslovljeni urod. Bože, čuvaj Hrvatsku i njezin bogoljubni narod, molimo te…

5. Milosrdni Bože, blaženi Alojzije dovršio je svoju žrtvu vjernosti Kristu blagoslivljajući Tvoje ime i predajući se Tvojoj volji. Njega proslavi svetošću, a sve pokojne, osobito one koji su trpjeli za istinu, udijeli vječnu utjehu u radosti neba, molimo te…

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – svjedok Evanđelja ljubavi

U izdanju Postulature bl. Alojzija Stepinca je upravo ovih dana objavljena knjiga: BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – svjedok Evanđelja ljubavi. Životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskoga rata (Juraj BATELJA); riječ je o trilogiji: Knjiga 1, Životopis; Knjiga 2, Dokumenti I, br. 1. – 399. (1933. – 1943.) i Knjiga 3, Dokumenti II, br. 400. – 691. (1944.– 1998.). Cijena 500 kn + poštarina

Knjiga se može nabaviti na adresi Postulature i u Muzeju bl. Alojzija Stepinca u Zagrebu, Kaptol 31

Ova zbirka predočuje javnosti 691 dokument nadbiskupa Stepinca iz razdoblja od 1933. do 1998. godine i svjedočanstva o njegovu spašavanju ugroženih ljudi, koji su bili žrtve represivnih režima, žrtve gladi i vremenskih nepogoda, stradalnici i žrtve rata. Među njima je velik broj Hrvata, Poljaka, Roma, Slovenaca, Srba, Židova, ustaša, komunista (»crvenih»), muslimana, pravoslavnih i drugih.

Donosimo recenzije ovih knjiga prof. dr. sc. don Josipa ČORIĆA i dr. sc. Dr. Josipa JURČEVIĆA

Ne znam je li pisac knjiga o blaženom Alojziju Stepincu - svjedoku Evanđelja ljubavi bio svjestan s čime će se suočiti slijedeći logiku znanstvenog rada u kojemu je mnogo toga nepredvidivo. Tko je mogao pomisliti da će pročešljati 135 javnih i privatnih, crkvenih te svjetovnih arhiva susrevši se sa 691 dokumentom, koje je ili sastavio osobno ili se na njega neizostavno odnose, zagrebački nadbiskup i kardinal blaženi Alojzije Viktor Stepinac. Sve to izlazi u jačem svjetlu kada znamo da je pisac prikupio i konzultirao obimnu građu od preko 45.000 listova raznih dokumenata.

S tom građom autor se suvereno šeće jer je njome ovladao na najbolji mogući način. On barata odgovarajućom dokumentacijom tako da piše poput vještog filmskog ne samo snimatelja nego i odgovornog režisera. Stoga se tekstovi bilo kojeg razdoblja života blaženika Alojzija Viktora Stepinca čitaju i prihvaćaju kao nešto konaturalno svakom čovjeku dobre volje. Mnogi će, na žalost, morati mijenjati mentalni sklop dok budu čitali sve tri knjige, koje čine nedjeljivu cjelinu. Zadojeni naime više nego polustoljetnom komunističkom bespogovornom propagandom, kada se o pokojnom kardinalu nije mogla čuti niti jedna pozitivna riječ, a zatvori se punili ako bi se netko usudio protusloviti partijskoj, boljševičkoj propagandi, njima je Stepinac osoba ekstremno naklonjena nacionalnoj, socijalnoj, vjerskoj pripadnosti isključivo svoga hrvatskog naroda. Međutim činjenice, kao tvrdoglava bića, pokazuju da je među tolikim spašenima njegovim zauzimanjem, bilo i Srba, i Židova i Roma, i Slovenaca, kao i Hrvata suradnika partizana i komunista, građana muslimanske vje-

roispovijesti, i ne samo njih. Svojim odlučnim stavom pokazao je da kada netko poštuje osnovna prava Crkve i čovjeka, ne boji se isprsiti za prava i Crkve i čovjeka. Spreman je za svoje uvjerenje i život dati.

Stepinac se ne zadovoljava lijepim riječima, a bio je vješt umjetnik riječi. Njegove se riječi utjelovljuju. Zato se nije čuditi što mu je Karitas krvotok vjerskog svjedočenja, bitna zadaća Crkve. Od djetinjstva Nadbiskup pokazuje sklonost prema najpotrebnijima. Ta se sklonost ižarava i kroz godine mladenačkog sazrijevanja, pa tako i kod služenja vojnog roka. Ta ljubav prema bratu u potrebi niče iz dara vjere. Ona ga goni da nikada ne zaboravi kako je mjera ljubavi prema Bogu njeno opipljivo ostvarenje u ljubavi prema čovjeku, posebno onom najzapuštenijem. Godine 1931. osniva Karitas Zagrebačke nadbiskupije upozoravajući kako je svaka župa pozvana i dužna osnovati Karitas.

Stepinac se ne zadovoljava lijepim riječima, a bio je vješt umjetnik riječi. Njegove se riječi utjelovljuju. Zato se nije čuditi što mu je Karitas krvotok vjerskog svjedočenja, bitna zadaća Crkve. Od djetinjstva Nadbiskup pokazuje sklonost prema najpotrebnijima.

Na srcu mu je ležala i skrb za svećenička zvanja i briga za kler, bez kojega ne bi mogao osnovati nova župna središta. U njima će se moći najodgovornije voditi briga za bolesne, kao i za nezbrinutu djecu. Da bi društvo napredovalo, potrebno je obnoviti obitelji. Kako se ne bi u tom polju svaštarilo, Nadbiskup traži da obitelj treba osvijetliti i s religioznog kao i moralnog stajališta, ali i s pravnog, ekonomskog, povijesnog, pedagoškog, higijenskog i socijalnog, kako bi se ona najbolje opremila izvesti ono što od nje traži Stvoritelj.

Najburnije i najopasnije razdoblje njegova života jest 2. svjetski rat. I tada su mu Karitas, kler i obitelj ostali prioriteti. Diže smjelo svoj glas bilo protiv komunizma bilo protiv nacizma i fašizma. Otvoreno pomaže svim progonjenima pred naletom rasne ideologije, u prvom redu Židovima i Srbima. Dao je utočište svim izgnanim slovenskim svećenicima od strane Gestapoa. I ne samo njima. Posebne je upute dao u svezi s prijelazom iz pravoslavlja u Katoličku crkvu kako bi olakšao nezavidni položaj pravoslavaca (str. 249. pri dnu). Nemoguće je izbrojiti sve njegove intervente u prilog pojedinaca različite vjere i nacije. Zbog toga je morao trpjeti i ocrnjivanja iz određenih katoličkih vjerničkih redova. No s druge strane nije se čuditi što su se na montiranom komunističkom procesu 1946. javili mnogi hrabri ljudi spremni svjedočiti u prilog Nadbiskupu, ali su bili odbijeni i na najbestijalniji način ponižavani. Mihael Montiljo, predsjednik Hrvatsko-izraelskog društva, govoreći o pomoći koju je nadbiskup Stepinac dijelio Židovima, izjavio je: »Stepinac je najsvetija ličnost u Katoličkoj crkvi u Hrvata. On je reagirao kako može samo najpošteniji čovjek…

Mladi hodočasnici iz župe Piombino Dese pjesmom su ispunili župnu crkve Presvetog Trojstva u Krašiću hodočasteći 2. lipnja 2009.

Posebne mu zasluge pripadaju zbog spašavanja 55 starih Židova...spasio ih od sigurne smrti...Optužbe protiv Stepinca su besmisleni produkt velikosrpske propagande.«

Kad nisu komunističke vlasti uspjele fizički likvidirati pravednika među narodima, iako su to pokušavali, na montiranom procesu izveli su farsu i 11. 10. 1946. pala je osuda na 16 godina zatvora i 5 godina gubitka građanskih sloboda. Njegovo svjedočenje, kao i svjedočenje njemu sličnih u obrani ideala kršćanske vjere polog su vjere njegova hrvatskog naroda. Da knjiga ne bi ostala samo na policama biblioteka, za svaku je pohvalu što su donesene izvorne fotografije, bilo osoba, bilo dokumenata koji se spominju u knjizi.

Svojim odlučnim stavom kardinal Stepinac je pokazao da, kada netko poštuje osnovna prava Crkve i čovjeka, ne boji se isprsiti za prava i Crkve i čovjeka. Spreman je za svoje uvjerenje i život dati.

Dok je prva knjiga »Blaženi Alojzije Stepinac - svjedok Evanđelja ljubavi« na neki način njegov životopis, 2. knjiga donosi dokumente od br. 1 do br. 399, od 1933.g. do 1943., a 3. knjiga objavljuje dokumente od 1944. do 1998. Rijetko se susrećemo s tako objavljenim knjigama gdje dokumenti, objavljeni integralno, svi na jednom mjestu, daju posebnu draž sadržaju knjige i omogućuju svakom ljubitelju dobro obrađenog, s ljubavlju, znanstvenog materijala, sresti se na jednom mjestu i prvi put s nekim od tih, kroz neko vrijeme, tajnom dobro čuvanih dokumenata.

Neka mi bude dopušteno iznijeti više puta usmeno iznesenu svoju bol. Kada je autor branio doktorsku tezu o bl. Alojziju Stepincu u Vječnom Gradu 24. svibnja 1984., naručio me je kao snimatelja te jedinstvene svečanosti, što sam s oduševljenjem prihvatio i »snimio« 180 fotografija. Da bi sve bilo na visini odnio sam fotoaparat prije svečanosti na čišćenje i popravak. Zbog propusta majstora, koji je zaboravio upozoriti na jedan osigurač koji je trebalo pomaknuti prije snimanja, nijedna fotografija nije uspjela. Kako bi bilo divno i iz tog razdoblja imati svjedočanstvo, jer na toj obrani je bilo mnoštvo nazočnih, rijetko mnoštvo viđeno na obrani jedne doktorske teze na Gregoriani, pogotovo onih kojima je lik i djelo A. Stepinca duboko u srcu. Ovim zbijenim prikazom malo okajavam svoj nepopravljivi propust od prije četvrt stoljeća.

Split, 23.12.2009.
Prof. dr. sc. don Josip Čorić,
Narodni trg 7, Split

Župljani župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pešćenici sudjeluju u otkrivanju reljefa bl. Alojzija Stepinca u Pešćenici, 13. rujna 2009.

Recenzija dr. sc. Josipa Jurčevića

Knjiga Jurja Batelje *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – svjedok Evanđelja ljubavi* sastoji se od tri opsežna sveska, koji sadrže životopis blaženog Alojzija Stepinca te zbirku svih važnijih pripadajućih dokumenata i svjedočanstava koji su nastali u razdoblju od 1934. do 1998. godine. Tri sveska knjige sadrže ukupno 1872 stranice, formata 14 x 19,5 cm. Osim toga u knjigama se nalazi 60 stranica fotografija i preslika dokumenata.

U prvom svesku knjige znanstvenom je metodologijom prikazan životopis Alojzija Stepinca, a u središtu istraživanja je razdoblje od svibnja 1934. g. (tada je A. Stepinac preuzeo službu i naslov zagrebačkog nadbiskupa) do listopada 1946. g. (tada je nadbiskup A. Stepinac osuđen na montiranom političkom procesu).

Zbog opće važnosti, J. Batelja je izuzetno detaljno, na temelju svih dostupnih dokumenata i svjedočanstava, istražio i prikazao djelovanje nadbiskupa A. Stepinca u razdoblju Drugog svjetskog rata i poraća. Pristup kojim je J. Batelja istražio i opisao ovo razdoblje života i djelovanja A. Stepinca tematskim je i problemskim rasponom, te dokumentarnom i stručnom temeljitošću, rezultiralo nastankom do sada uvjerljivo najobjektivnijeg i najkvalitetnijeg znanstvenog djela za saznavanje i razumijevanje detalja i cjelovitosti djelovanja A. Stepinca, u svim lokalnim i globalnim povijesnim okolnostima i izazovima kroz koje je A. Stepinac prolazio.

Svezak drugi i treći knjige stručno su priređena zbirka povijesnih izvora, koja sadrži 691 odabran izvorni dokument i svjedočanstvo (cjelovitih ili najvažnijih dijelova), koji se odnose na djelovanje nadbiskupa A. Stepinca. Ovi objavljeni dokumenti i svjedočanstva izvorno su nastali u razdoblju od 1933. do 1998. g., a sastavni su dio ogromne dokumentacije od približno 45.000 stranica, koja je prikupljena (tijekom kanonskog postupka za proglašenje A. Stepinca blaženim i svetim) u 135 javnih i privatnih, crkvenih i svjetovnih pismohrana.

Dio povijesnih izvora već je objavljivan u različitim zbirkama dokumenata ili autorskim djelima, a dio se prvi put objavljuje u ovoj knjizi J. Batelje. Osim službenih dokumenata crkvenih institucija te dokumenata ustanova država i međunarodnih institucija, u ovoj zbirci su, između ostalog, objavljeni i

Članovi kulturno-umjetničkog društva sv. Florijana iz Poljane Lekeničke svojim su pjevanjem sudjelovali u programu pripreme podizanja reljefa u čast bl. Alojzija Stepinca u Pešćenici 13. rujna 2009.

Djelovanje nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, od 1934. do njegove smrti 1960. g, događalo se u najtežem, najnesigurnijem i najtragičnijem razdoblju svjetske, europske i hrvatske povijesti, u kojem je – smrtno i na druge načine – stradao najveći broj ljudi u svijetu, Europi i Hrvatskoj. Tada je prevladavalo koncentrirano zlo, čiji je vrtlog poticao na činjenje zla, ili barem na bijeg od činjenja dobra.

medijski članci i govori o A. Stepincu, zatim odlomci ili cjelovite propovijedi, nagovori i okružnice nadbiskupa Stepinca, te zahvale i svjedočanstva osoba koje je pomagao ili spasio nadbiskup Stepinac, a među njima se posebno ističu zahvale Srba i Židova. Isto tako, posebno su vrijedni i znakoviti dokumenti, svjedoci i svjedočanstva kojima su jugoslavenske komunističke vlasti onemogućile sudjelovanje u montiranom političkom procesu protiv A. Stepinca, a nakon toga je njihovo postojanje skrivano od javnosti.

U dva sveska dr. J. Batelja je povijesne izvore (dokumente i svjedočanstva) dosljedno poredao prema njihovom kronološkom nastanku ili objavljivanju, a samo nekoliko dokumenata je, zbog tehničkih razloga, izuzeto od toga pravila. Poseban istraživački napor J. Batelja uložio je na utvrđivanje autentičnosti i vjerodostojnosti dokumenata te specifičnih okolnosti njihova nastanka, čuvanja i objavljivanja, što je u knjizi veoma stručno i pregledno predočeno u bilješkama koje prate dokumente. U to su uključeni i najosnovniji osobni podaci o osobama koje su stvarale dokumente ili se u njima spominju.

Kad se radi o dokumentima na stranim jezicima (njemačkome, engleskome, francuskome, talijanskome, slovenskome, srpskome i latinskome), oni su u knjizi ponuđeni na izvornom stranom jeziku i u jednome ili dva prijevoda na hrvatski jezik (stariji i novi prijevod), a sve to je jasno objašnjeno u bilješkama koje se nalaze uz svaki dokument.

U procjeni vrijednosti i značaja knjige Jurja Batelje *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – svjedok Evanđelja ljubavi*, objektivno se može zaključiti kako se radi o jedinstvenom, kapitalnom, znanstvenom djelu koje, u autorskom znanstvenoistraživačkom tekstu, kao i u izboru i stručnoj prezentaciji bitnih povijesnih izvora, predstavlja istraživačku i dokumentarnu cjelinu koja, na do sada uvjerljivo najtemeljitiji način, omogućava pojedinačna i sintetička, činjenična i interpretativna saznanja o djelovanju nadbiskupa Alojzija Stepinca.

Na temelju podrijetlom različitih dostupnih povijesnih izvora, a s motrišta općecivilizacijskih humanističih i/ili kršćanskih svjetonazorskih i vrijednosnih načela, J. Batelja je potpuno opravdano, i u naslovu knjige, sažeto zaključio da je blaženi Alojzije Stepinac bio i ostao »svjedok Evanđelja ljubavi«. Svi ljudi dobre volje mirne se duše mogu nadati da će ova objektivna i dragocjena knjiga »svim čitateljima i svim tražiteljima istine omogućiti istinito prikazivanje i tumačenje 'Stepinčeve' osobe i povijesnih činjenica kojima je bio svjedokom», kako je to u uvodnoj misli s uvjerenjem poželio i autor ove knjige.

Kao znanstvenik humanist i vjernik, smatram da knjiga dr. J. Batelje, *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – svjedok Evanđelja ljubavi*, osim što pridonosi razumijevanju povijesne istine i ispravlja nepravdu koju su krivotvoritelji desetljećima nanosili blaženom Alojziju Stepincu i Crkvi, ima i jednu iznimnu, važniju vrijednost. Naime, djelovanje nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, od 1934. do njegove smrti 1960. g, događalo se u najtežem, najnesigurnijem i najtragičnijem

Ministranti i pjevači iz Trnovčice u kapeli sv. Ivana u Hrženiku kod kipa Gospe Lurdske, pred kojim je molio i blaženi Alojzije Stepinac

razdoblju svjetske, europske i hrvatske povijesti, u kojem je – smrtno i na druge načine – stradao najveći broj ljudi u svijetu, Europi i Hrvatskoj. Tada je prevladavalo koncentrirano zlo, čiji je vrtlog poticao na činjenje zla, ili barem na bijeg od činjenja dobra. Veliko zlo se tada učestalo činilo mišlju, riječju, djelom i propustom.

U takvim okolnostima nadbiskup Stepinac je svjesno odabrao postupati s beskrajnom vjernošću temeljnim vjerskim i općecivilizacijskim načelima, vrijednostima i interesima, izlažući se i podnoseći pritom sve vrste pogibelji. Stepinac se, bez ikakve zadrške i straha, cijelim svojim bićem i utjecajnim položajem stavio praktično na stranu svih ugroženih, obespravljenih i progonjenih pojedinaca, zajednica, naroda i institucija, pritom zagovarajući ljubav, opće dobro, pravednost i potpunu jednakost svih ljudi, skupina i naroda.

Zbog velike izuzetnosti i krajnje dosljednosti postupanja, Alojzije Stepinac je još za svojeg ovozemaljskog života prepoznat kao simbol i stožer identiteta nesebične ljubavi i dobrote, iako su ga sile zla nastojale sustavno blatiti, omalovažavati, relativizirati i banalizirati.

Stoga, ovo jedinstveno, kapitalno znanstveno djelo dr. J. Batelje *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC, svjedok Evanđelja ljubavi*, osim utvrđivanja povijesne istine, ima posebnu vrijednost u slanju znakovite vrijednosne poruke, sadašnjem globalizmom i drugim negativnostima zabrinjavajuće rastočenom svijetu, kako nesebična ljubav i dobrota i nadalje ostaju osnovna načela prema kojima će se i ubuduće mjeriti kakvoća ovozemaljskoga života pojedinaca i zajednica.

Svaki dopis na Postulaturu blaženoga Alojzija Stepinca, kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena, neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Božana RIĐIĆ – Knin; Francek BREBRIĆ – Krašić; N. N.; župa Olib; N. N.; Dragica SKENDEROVIĆ; Jelka VEČERINA – Rijeka; župa Margečan; Obitelj GALOVIĆ; N. N.; Marinko CVETNIĆ – Zagreb; župa Bezgrješnog Začeća Marijina - Nova Gradiška.

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:

POSTULATURA KARD. STEPINCA
I KUNSKI RAČUN: 2360000-1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:

ZAGREBAČKA BANKA d.d. - ZAGREB
SAMOBORSKA 145 - HRVATSKA
SWIFT: ZABAHR 2X
KORISNIK: NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA POSTULATURA
BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
KAPTOL 31 - ZAGREB
IBAN: HR 40 23600001101605758

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Sve čitatelje *Glasnika* i štovatelje bl. Alojzija Stepinca, koji su se pismenim putem preporučili u zagovor bl. Alojzija Stepinca i zatražili molitvu na njegovu grobu potičemo da se u molitvi sjedine sa svim njegovim štovateljima koji sudjeluju u sv. misi svakog 10. u mjesecu u zagrebačkoj prvostolnici u 18 sati.

Zapisi iz muzeja bl. Alojzija Stepinca

4. listopada 2009.

- Blaženi Alojzije Stepinac, moli za moju obitelj da živi i služi Bogu u zajedništvu! *(Jagoda Golem)*
- Hvaljen budi, moj Gospodine, zbog našeg pastira mučenika i hvaleći te usrdno te molim obdari Hrvatsku mirom, jedinstvom i mudrim upraviteljima. *(S. M. B. D. franjevka)*
- Posebno izloženi spisi i drugi pisani dokumenti ukazuju na posvemašnju *sramotu* i *strahotu* komunističkog suđenja i montiranih procesa. Obistinilo se, da svaka nepravda i zlo moraju na vidjelo. Hvala Bogu za mogućnost revizije ovakve nezakonite, montirane odluke (prema) bl. Alojziju Stepincu. Ovaj bi muzej morali vidjeti svi studenti prava i svi oni koji se bave povijesnim znanostima. Blaženi Alojzije zaslužuje naslov *pravednika*, i to ne jedanput, nego višestruko. Hoće li se naći osoba ili skupina koja će to ustrajno pokretati i omogućiti pravu istinu! *(Sudac u mirovini)*
- Blaženi Alojzije, hvala ti što si spasio život meni i mom bratu i molitve svoje preporučujem tebi da čuvaš moju obitelj i da ja i moja supruga možemo imati djece. *(Ante Boras, Metković)*
- Hvala svima koji su omogućili ovaj Muzej. Veliko blago za našu Crkvu i Domovinu. *(Srednjoškolci, Ivanec)*
- Voljeni naš kardinale! Utječem se tvojoj zaštiti i zagovoru za sve nakane! Budi uz nas! Brani nas i štiti, zagovaraj! Hvala za sve! *(Voli te Renata sa obitelji)*
- Cijeli život posvetio sam Hrvatskoj. 58 godina radio u Australiji za dobro Hrvatske da ih održimo zajedno i da budu svi na ponos naše domovine Hrvatske. Bogu sam zahvalan za svoj dugi život koji je bio pun veselja i radosti. Sretan sam da sam se vratio u svoju domovinu Hrvatsku. Bogu hvala za sve što sam od njega dobio u životu. Zahvalan zauvijek za sve milosti koje mi je dao kroz život. Hvala mu! *(Branko Filipi, 93 god.)*

11. listopada 2009.

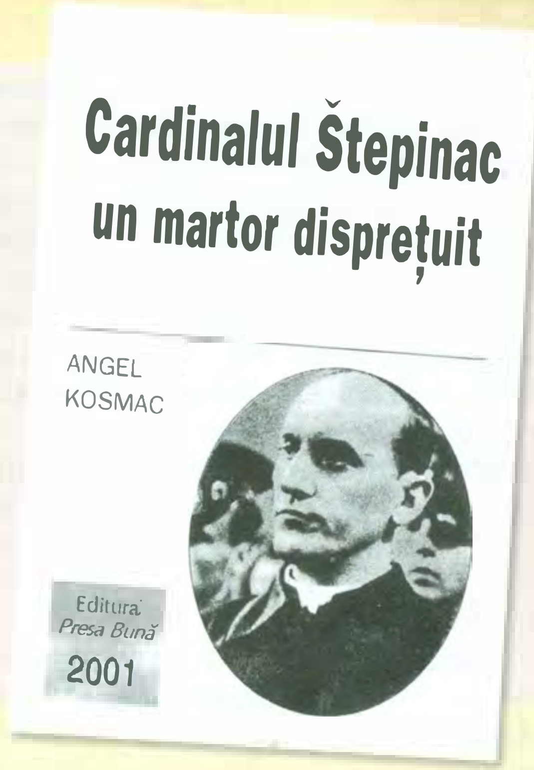
- Moj Blaženi Alojzije Stepinac, bdij nad svojimi ovcami in isprosi milosti in Božjega usmiljenja za vse grešne duše tega sveta.

4. studenoga 2009.

- Obisk duhovnikov dekanije Tržič iz Slovenije – prosimo mučenika blaženega kardinala Stepinca, da bi tudi slovenski mučenici bili kmali prizvani kot mučenici in bi slovenski in hrvaški narod živeli v slogi, miru in slobodi!
- Hvala ti, Bože, na tako velikom čovjeku koji je svojim životom, molitvom, radom i žrtvom svima nama ostavio primjer kako treba živjeti za Boga i svoj hrvatski narod. - Ministranti i ministrantice župe Uznesenja BDM *(Stenjevec, Zagreb)*
- Od sveg srca, s velikom zahvalnošću i neograničenom ljubavlju i vjerom utječem ti se predragi i presveti Alojzije i zahvaljujem na pomoći. Svjedočila sam za Tebe i svjedočit ću uvijek u ime svoje bake Janje Pušić i svoje. *(Vesna J. Pautić)*

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u potpunoj tajnosti na novu postaju križnoga puta u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. No, on je i tu bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Jedno od njih nalazimo i u pismu koje je on 9. rujna 1959. poslao patru Ivanu Kukuli, provincijalu Družbe Isusove:

Naslovna stranica knjižice izdane u Iaşiju 2001. koju je o kardinalu Stepincu kao mučeniku sastavio svećenik Angel Kosmac

Dragi oče provincijale!

Tekar danas dolazim, da Vam zahvalim na čestitci prigodom 25-godišnjice biskupske posvete. Moje naime zdravstveno stanje tako je jadno i kolebljivo, da ljudi to teško shvaćaju. Tako me je, čujem, i g. prof. Meštrović proglasio preko američkog radija gotovo zdravim čovjekom.[1] Prevario ga je vanjski izgled, koji neupućenima odaje zdrava čovjeka.

Ali, krivo bih činio i griješio Bogu, kad bih se išta žalio, što me posjećuje križevima svake vrsti. Zar nemam prilike svaki dan čitati u martyrologiju, zbijenu doduše, ali punu sadržaja povijesti tisuća svetih mučenika naše Crkve? Što su naše patnje prema njihovima? Ta me misao često zahvaća, kada čitam martyrologij. Kod prime u breviru čitamo crvenim slovima ispisanu opasku: »*Deinde in Choro legitur Martyrologium, quod laudabiliter fit etiam extra Chorum.* »[2] Ja bih iza *laudabiliter*[3] dodao još i *valde utiliter*,[4] baš za ove naše dane, kad se sotona preko svojih crvenih šegrta napinje iz petnih žila, da ulije strah u kosti vjernicima Crkve, u prvom redu dakako svećenicima prema onoj: »*Percute pastorem et dispergentur oves.*«[5] A ni ne slutimo, kako ti isti progonitelji drhću i strepe daleko više od nas, pred onim, što bi moglo doći, i što će svakako doći. *Timor et tremor*[6] je njihov svagdanji kruh, samo što mnogi vjernici toga ne shvaćaju, pa strepe pred trskom, koju i najmanji vjetrić poljulja do zemlje.

Čega da se boji kršćanin katolik, ako vjeruje i zna, da ima Boga nad sobom? Nijemci vele: »Wer Gott zum Freunde hat, kann sich viele Feinde gefallen lassen.«[7] Jedina nam prava briga neka bude, da omilimo svome Bogu, a ostalo prepustimo Njemu. Eto već je prošlo punih trinajst godina, da se dan i noć izmjenjuju straže nada mnom, pa što su postigli? Mogu mirne duše reći, da su utvrdili Crkvu kraj svih žalosnih pojava, koje su popratile crvenu vladavinu. Zato mi, uz milost Božju, nije ni na kraj pameti, da bih pomišljao i na najmanje popuštanje paklenoj sili, nego, ako je volja Božja i ako ustreba, poginuti na braniku prava Crkve Božje, koja je preživjela i nadživjela rimske cezare, arapske kalife, turske sultane, revolucionare svih dlaka i boja, pa će sasvim sigurno i sekretare KP cijeloga svijeta, sa svim njihovim privjes-

[1] Prof. Ivan MEŠTROVIĆ pohodio je zasužnjenog kardinala Stepinca u Krašiću 11. srpnja 1959.

[2] »Zatim se u koru čita Martyrologij, što je pohvalno činiti i izvan kora.«

[3] Pohvalno.

[4] Vrlo korisno.

[5] »Udarit ću pastira i ovce će se razbjeći«, Mt 26, 31.

[6] Strah i trepet.

[7] »Kome je Bog prijatelj, taj si može priuštiti mnogo neprijatelja.«

cima, koji se uostalom, kako smo imali prilike već gledati, mnogo lakše okreću negoli Wetterfahne[8] na krovu kuća.

Neka milost Božja uzdrži vedri optimizam u duši svih članova Vaše provincije, makar »nacionalizirali« i naše crkve i katedrale. Još uvijek će naša zemlja smoći toliko katakomba, da se i dalje klanjamo samo svome Bogu, a nikada đavolskom repu, kojega predstavlja komunizam.

Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu.

+ Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački

1. I. 1954.

Danas Eminencija u propovijedi naglašuje značenje marijanske godine. Poziva posebno na moljenje sv. Krunice, jer »to će nas spasiti«.

2. I. 1954.

Danas imam blagoslov kuća u Brleniću. Juro Mrzljak prati Eminenciju na šetnju. Od vremena do vremena milicajac nas prati. Danas ih jedan zaustavi i pita Eminenciju za legitimaciju.

»Pa zar me ne poznate. Kakvu legitimaciju? Ja sam Stepinac, koga vi stalno čuvate.«

Mrzljak prasne u smijeh. Milicioneru bilo neugodno i ispričava se, a Campek navali na nj. Eminencija ga jedva otjerao. Kao da i ta nijema živina znade tko je tko! U to dođe i drugi milicajac (dok je Eminencija išao naprijed) jedan drugome nešto šapne i raziđu se. Jedan ode na milicijsku stanicu. Sve mi to ispričao Eminencija danas uvečer, kad sam se vratio iz Brlenića i dodao još:

»Krenem ja s Mrzljakom prema sv. Ivanu, ali za čas vratim se kući. Pomislim, ne bi li možda ovi ulovili priliku, da provale u moj stan, da ga pretraže, a imam tu nekoliko važnih pisama, što sam ih ovih dana napisao. Ako slučajno provale, barem ću ih još naći na djelu. No, dobro je prošlo.«

»Imadete nešto novoga«, tako me je danas dočekao na mom povratku iz Brlenića. »U štali 7 malih zečića. Čudno, sada tako rano u zimi!« - Rado šeće po dvorišu. Promatra tu taj život živinjski svijet. I tako u najozbiljnijem promatranju prilika i događaja svaki dan nalazi zabavu kod djece, životinja, poput tolikih svetaca.

3. I. 1954.

Pred tri dana došla je Eminencijina nećakinja sestra Magdalena iz Rijeke. Danas se vraća. Baš ju je Providnost poslala ovamo, da ponese pisma za Nežića, Pavlišića i Kirigina. Čestitao sam Nežiću i Pavlišiću na njihovom držanju. Nežić je za Božić poslao Eminenciji čestitku kao i meni. Tu je priložio božićnu čestitku vjernicima, koja je čitana u svim crkvama. Spominje kako mu je Bog bez njegove zasluge dao dobre svećenike i vjernike. Aludira tu sigurno i na to, što nijedan svećenik njegov nije bio na skupštini u Zagrebu. Eminencija će:

»Kamo sreće, da su tako odlučni svi biskupi. Boli me da su se moji zamjenici onako ponijeli. Da se sastanem s Nežićem, čestitao bih mu i poljubio ruku. Ja u pismu javljam Nežiću da je potrebno da dođe ovamo. Kako smo posve opkoljeni, doći će na Ozalj, Krnežiće i otuda se javiti meni da je stigao. Zaobići ćemo stražu, i stići će na cilj. Mogli bismo se sastati i na Drčevcu. Takve su eto naše komunikacije.«

Bogoslovi nose lijes s mrtvim tijelom bl. Alojzija Stepinca prema grobnici zagrebačkih nadbiskupa iza glavnoga oltara zagrebačke prvostolnice

[8] Izvješene zastave.

Krašićki župnik Josip Vraneković u molitvi se rastaje sa svojim uzorom, učiteljem i pastirom

[Danas su došli] Šercer, Bogičević, Sučić, Popović, Tajnik, Stella. Zdravlje dobro.

Danas sam završio blagoslov kuća. Lijepo me dočekali. Četiri obitelji su odbile blagoslov: Barundić Franjo, Ilijanić Janko, Matko Đihola, Sušok Stjepan.

Još bolje. Neka vide vjernici, da nemam s njima zajednice. Vidim, da krunica sve više prodire u obitelji. Jedna mi obitelj reče: »Od sv. Barbare, kako ste navijestili marijansku godinu i potakli na molenje krunice, svakog dana svi izmolimo krunicu za Svetog Oca, kardinala i vas.«

Kod Perjevićevih mi rekoše: »Svaki dan moramo moliti.« Mali Jožek predmoli i ne miruje, dok mu se mi ne pridružimo.

4. I. 1954.

Izišli smo danas na veliku šetnju. Vedar je. Vidjeli smo 4 srne. Promatra ptičice, osobito malog palčića. Voli ih. »Bile su mi u Lepoglavi lijepo društvo.« Zima je danas. Pod nogama škripa, zebe, osobito za uši, a on se pita: »Kako te sitne životinjice podnose tu studen! Kako se upravo čudnovato hrane i zaštićuju! Divno je to Bog uredio. Božji majstor sve je to učinio.«

I tu eto, kao i uvijek ima Boga pred očima.

5. I. 1954.

Kod večere:

»Mislim da od konferencije u Berlinu neće biti nikakva uspjeha. Komunisti hoće dobiti na vremenu. Vrijeme radi za njih. Sada već imadu hidrogensku bombu. Posvuda dižu bune. S druge strane gledam tu pokvarenost na Zapadu i mislim da se ne varam, da će finale svega toga biti 'eine Weltrevolution',[9] koja će mnogo toga uništiti. Mogla bi biti strašna. Mnogo toga će propasti i na tom će onda graditi Crkva Božja.

Kao da sam odsječen od svijeta. Samo jedan broj [časopisa] *Orbis catholicus* daje čovjeku neki zaokruženi pogled i pregled na događaje u svijetu. U Švedskoj Sveti Otac će uspostaviti hijerarhiju. U Engleskoj toliko konvertita. I protestanti uviđaju kamo ih vodi hiperkultura. Nedokučivi su putevi Božji. Sve što ima normalnog i zdrava kod protestanata, sve osjeća sa Katoličkom crkvom.

Sada mu je jasno, zašto je Višinski zatvoren, i sve drugo u Poljskoj. Crveni su htjeli preko klera popoljačiti Nijemce nastanjene u poljskim predjelima. Nije im uspjelo. Svećenici su doduše veliki rodoljubi, ali se neće upregnuti u isti jaram s crvenima. Višinski je mlad, mlađi od mene. Razborit je, pa je mogao odlučno nastupiti.«

Krevet u župnoj kući u Krašiću na kojemu je bolovao i svetački preminuo bl. Alojzije Stepinac

[9] Svjetska revolucija.

Otkako je u rano jutro 11. veljače 1960. s obdukcije na sudskoj medicini u Zagrebu mrtvo tijelo kardinala Stepinca vraćeno u Krašić, djeca i odrasli vjernici okupljali su se na molitvu oko njega i preporučali mu se da ih zagovara u slavi neba

6. I. 1954.

Neumorno propovijeda, i ispovijeda. Od Božića do danas imao je 9 propovijedi.

Danas je blagoslov župnog stana. Jedanaestorici ministranata dao po 200 dinara, kolače i lijepe slike. Vesele ga ti mališani. »Živo želim da bi Crkva imala što više ministranata i da nabavimo nova odijela za njih.«

Neki je Matku poslao iz Amerike »Danicu« da je meni dostave njegovi. Doznajemo otuda da je ugledni jedan Amerikanac napisao veliku knjigu o Eminenciji. Naša vlast budno na nju vreba, da ni jedan primjerak te knjige ne dođe u ruke ljudima. Tko tu knjigu preda vlastima, dobiva nagradu. Angažirali su sva pristaništa i otoke da ta knjiga ne dopre do nas. »Sada razumijem od kuda toliki bijes na mene. Misle, da sam im ja to podkurio, ali znam da ništa nisam počinio u toj stvari.«

(Cfr. str. 108-109 pisao sam umoran u noći)

Dobio sam opomenu za porez. Znači uslijedit će opet pljenidba.

»Opet su prešli na poreska ugnjetavanja«, reče Eminencija. »Da ste ĆMD-aš, ne biste imali te brige. Kako su jadni oni, koji su im nasjeli! Slabe pozicije susjednog svećenika. Piju krv brata svećenika.«

U Americi priređuju brojne priredbe u čast Eminencije, Kardinala.

Dok su se u Zagrebačkoj prvostolnici odvijale svečanosti ukopa kardinala Alojzija Stepinca, pred njom su mnogi čekali da mogu ući u prepunu katedralu ili pratili što se zbiva u njoj ili oko nje

Premda je bio obustavljen promet iz smjera Karlovca prema Zagrebu, a zaposlenicima zabranjeno udaljavanje s radnog mjesta, ipak su brojni vjernici uspjeli doći počastiti njegov život, smrt i proslavu

Impressum

Časopis Blaženi Alojzije Stepinac (skraćeno Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i svih ljudi dobre volje.
God. XVII. (2010.), 10. veljače, broj 1.

Cijena: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD; Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara. Izdavač: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31 – p. p. 949 10001 Zagreb. Uređuje i odgovara: dr. Juraj Batelja, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb. Adresa uredništva: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb; telefon (01) 48 14 920; faks: 48 14 921; »Muzej blaženoga Alojzija Stepinca«, Kaptol 31, p. p. 949, 10001 Zagreb, telefon: (01) 48 94 879 ili e-mail adresa: juraj.batelja@zg.htnet.hr
Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi »čudo«, »svetost«, »svetac«i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva. Lektura: Marina ČUBRIĆ, prof. i akad. Ante STAMAĆ. Tisak: Denona d.o.o., Zagreb

Zahvaljujemo na svjedočanstvima o čudesnim uslišanjima na zagovor bl. Alojzija Stepinca, a proslijedili su ih sljedeći njegovi štovatelji: Gordan MARASOVIĆ - Viškovo; Ana FILIPOVIĆ - Gunja; Giacomo ANASTASI - Catania (Italia); Ilija BANOVIĆ - Velika Gorica; Iva GLUIĆ - Kaštel Sućurac; Nada BATISTIĆ - Korčula; Mira BURAZOVIĆ - Orubica; Tomislav DROPULJIĆ - Zdenčina; Manda JUKIĆ - Knin; Vinka FAJMUT - Ljubljana; Božana RIĐIĆ - Knin; MIRELA TOLIĆ - Nart Jalševec (Dugo Selo); Đurđica DRAGOČAJAC - Hrvatska Dubica; Ksenija MESARIĆ - Selnica (Merhatovec); Jelena Večerina - Rijeka; Božena RUNJIĆ - Šibenik; Jelena KUJUNDŽIĆ - Svetice

Vjernici iz župe Svilaj hodočastili su u Krašić; slavili su svetu misu, a nakon ručka posjetili su i rodnu kuću bl. Alojzija Stepinca u Brezariću, 17. listopada 2009.

Članovi limene glazbe iz Prosenika Začretskog hodočastili su u Krašić zajedno sa svojim obiteljima, 4. listopada 2009.

Skupina hodočasnika iz Rovinja hodočastila je putevima naših hrvatskih blaženika i svetaca. Završili su misnim slavljem u Krašiću, 10. listopada 2009.

Skupina mladih iz folklorne skupine iz Remetinca pohodila je Krašić, 10. listopada 2009.

Fotografije na zadnjoj stranici korica:
1. Članovi udruge umirovljenika iz Daruvara pohodili su Krašić i spomen-sobe blaženog Alojzija Stepinca, 24. 10. 2009.
2. Prigodom 11. godine proglašenja Alojzija Stepinca blaženim učenici srednje glazbene škole Pavao Markovac iz Zagreba održali su koncert u župnoj crkvi u Krašiću, 4. 10. 2009.
3. Župnik Šime Šindija na povratku iz Zagreba sa svojim vjernicima iz župe Vrana na Vranskom jezeru svratio je i u Krašić, 4. listopada 2009.

Zahvaljujemo krašićkom župniku D. Kučanu koji je Postulaturi proslijedio fotografije krašićkih hodočasnika.

»Stepinčevi mališani« iz župe blaženog Alojzija Stepinca iz Rakitja nastupili su prigodom prve svete pričesti u Krašiću, na obljetnicu izricanja presude Alojziju Stepincu, 11. listopada 2009.

1

2

3
